

PROGRAMMAJAARVERSLAG 2020

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Inhoudsopgave

OVERZICHT METROPOOLREGIO EINDHOVEN	2
KERNGEGEVENS	3
LEESWIJZER	4
PROGRAMMA'S & THEMA'S	5
Metropoolregio Eindhoven	6
Economie	7
Transitie landelijk gebied	12
Energietransitie	17
Mobiliteit	20
Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie en Gulbergen	24
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)	31
Overhead	33
PARAGRAFEN	34
Weerstandsvermogen en risicomanagement	35
Financiering	39
Bedrijfsvoering	41
Verbonden partijen	42
Grondbeleid	43
Onderhoud kapitaalgoederen	43
Rechtmatigheid	44
PROGRAMMAJAARREKENING 2020	45
Overzicht baten en lasten	46
Toelichting op het overzicht baten en lasten	46
Verschillen overzicht baten en lasten	47
Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten	48
Inwonerbijdrage	52
Formatie	52
Balans per 31 december 2020	53
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	55
Toelichting op de balans per 31 december 2020	57
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	65
WNT-verantwoording 2020 Metropoolregio Eindhoven	65
CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT	68

OVERZICHT METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Gemeenschappelijke Regeling

Bij besluit van 12 mei 1993 is de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant goedgekeurd. Deze regeling is gewijzigd op basis van de reacties van de gemeenten en de op 21 december 2004 door de Tweede Kamer aangenomen Wijzigingswet Wgr-plus, die op 1 januari 2006 in werking is getreden. In 2010 hebben alle 21 aan het SRE deelnemende gemeenten een gelijkloidend besluit genomen over de derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling van het SRE. Vanaf 25 februari 2015 heeft de bestuurlijke samenwerking in de regio vorm gekregen in de Metropoolregio Eindhoven. Vanaf deze datum is dan ook de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven in werking getreden.

Deelnemende gemeenten	21
Algemeen bestuur	21 leden
Dagelijks Bestuur	J.A. Jorritsma P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel F.L.J. van der Meijden J. Wiggers, directeur
Adviseurs Dagelijks Bestuur	S. Steenbakkers A. Maas F. Kuppens A. van Extel – van Katwijk M. Kuijken

KERNGEGEVENS

	jaarrekening 2020	jaarrekening 2019
Algemeen		
Inwoners	784.369	780.614
Hectares	146.000	146.000
Financieel	(x € 1.000)	
Balans		
Materiële vaste activa	22.601	5.694
Financiële vaste activa	956	2.667
Algemene reserve	1.181	1.181
Saldo lopende rekening	13.306	1.039
Bestemmingsreserves	3.256	3.601
Voorzieningen	7.125	11.074
Langlopende schulden	4.867	5.056
Baten	28.821	15.736
Lasten	15.515	14.697
Saldo lopende rekening		
Metropoolregio Eindhoven	945	603
RHCe	586	437
Gulbergen	11.775	0
Totaal	13.306	1.005
Personeel	(in fte's per 31-12)	
Metropoolregio Eindhoven	19,8	20,3
RHCe	13,9	18,9
Totaal	33,6	39,2
Personeelslasten	(x € 1.000)	
Metropoolregio Eindhoven	1.941	1.863
RHCe	1.137	1.461
Totaal	3.077	3.324
Gemeentelijke bijdragen	(x € 1,-)	
Metropoolregio Eindhoven per inwoner		
Bijdrage Regionale opgaven	3,904	3,812
Bijdrage Brainport Development	2,546	2,546
Bijdrage Stimuleringsfonds	3,554	3,554
	10,005	9,912
Regionaal Historisch Centrum		
Archief RHCe m1	16.259	16.259
Bijdrage per inwoner	4,034	3,939
Indexering inwonerbijdrage	3,22%	2,57%

LEESWIJZER

Het jaarverslag 2020 van de concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven heeft overeenkomstig de Begroting 2020 de vorm van een programmajaarverslag. Lasten en baten zijn toegerekend aan de programma's. Op deze manier worden de prijs, prestaties en kwaliteit beter zichtbaar.

Op het overzicht Programmarealisatie 2020 zijn de realisatiecijfers 2020, alsmede de begrote cijfers 2020 en de begroting na 2^e wijziging per dienstonderdeel vermeld. De kosten van overhead worden conform het 'Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincie' (BBV) zichtbaar gemaakt op een apart programma. Een en ander resulteert in een exploitatiesaldo 2020 per dienstonderdeel.

In de jaarrekening is een afzonderlijk overzicht 'Verschillen programmasaldi 2020' met een toelichting van de belangrijkste verschillen opgenomen.

De Jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het BBV en de financiële beleidsnota's 'Nota Reserves en voorzieningen Metropoolregio Eindhoven', treasurystatuut etc.. Tevens is de Notitie Algemene reserve (als onderdeel van de beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR, deel 2) van toepassing op de jaarrekening 2020.

In de voorgeschreven paragrafen wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen, grondbeleid onderhoud kapitaalgoederen en rechtmatigheid.

PROGRAMMA'S EN THEMA'S

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Metropoolregio Eindhoven

Realisatie Werkprogramma 2020 Metropoolregio Eindhoven

Met de realisatie van het Werkprogramma 2020 van de Metropoolregio Eindhoven is uitvoering gegeven aan het tweede werkprogramma dat uitvoering geeft aan het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. Dit werkprogramma, waarop de 21 gemeenteraden een zienswijze kenbaar hebben gemaakt, is op 18 december 2019 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Het doel van onze samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven is het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor al onze inwoners en bedrijven te stimuleren. Het verbeteren van de leef-, verblijf- en werkomstandigheden van onze inwoners, bezoekers en bedrijven is daarbij de leidraad. Duurzaamheid en inclusiviteit staan daarbij centraal. Hoe succesvoller we in onze opdracht zijn, des te beter het is voor de brede welvaart in onze gemeenten en onze regio.

We werken aan concrete en urgente opgaven binnen de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie, en Transitie Landelijk Gebied. Om onze ambities te realiseren hanteren we als basisprincipes: slagkracht, eigenaarschap en vertrouwen. We staan ook niet stil en kijken vanuit onze basisthema's ook vooruit naar opgaven die op ons als gemeenten afkomen. Dat zorgt voor een adaptieve agenda, door te verkennen en nieuwe opgaven te agenderen vanuit onze basis. Vanuit deze principes werken we samen aan onze opgaven, vrijwillig maar niet vrijblijvend. We streven naar effectiviteit en efficiency door vooruit te kijken en te anticiperen in plaats van te reageren. Daarbij werken we samen vanuit een heldere rolverdeling en gezamenlijk doel.

In dit programmaverslag kijken we terug wat we, de 21 samenwerkende gemeenten, in 2020 hebben gedaan om de ambities van onze missie te realiseren. Hierbij betrekken we ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) als onderdeel van de concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven.

ECONOMIE

INCL. STIMULERINGSFONDS EN BIJDRAGE BRAINPORT DEVELOPMENT

Opgave lange termijn

De economie van Brainport is de groeimotor van Nederland. Brainport Eindhoven is bovendien een hightech regio van wereldformaat. De werkloosheid daalt, het aantal patentaanvragen blijft heel hoog en de economie blijft bovengemiddeld groeien. Bedrijven hebben veel vacatures, voornamelijk voor technische en ICT-functies. Het economische succes van onze regio komt niet uit het niets. Jarenlang is door overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen samengewerkt aan een robuust ecosysteem, waarin de innovatieve maakindustrie tot bloei is gekomen en onderdeel is van het internationale speelveld. Als we als regio willen blijven excelleren, moeten we blijven werken aan de verdere versteviging van dit ecosysteem.

De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant zijn hierin een belangrijke factor. De gemeenten vormen de overheidsinbreng in de triple helix en 'borgen' als zodanig deze samenwerking. Om het vestigingsklimaat te versterken, moeten we gezamenlijk investeren in kennis, infrastructuur en een aantrekkelijke werk- en leefomgeving. De economische samenwerking van de 21 gemeenten in de MRE is erop gericht om deze bijdrage binnen Brainport te leveren. Dit doen we zowel via een financiële en inhoudelijke bijdrage aan Brainport, als met rechtstreekse aanwakking van innovatie via het Stimuleringsfonds. Daarnaast hebben we oog voor bredere economische ontwikkelingen en definiëren daarop waar nodig acties, parallel aan de Brainportagenda.

Opgaven en resultaten 2020

In het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 zijn voor het thema economie een drietal opgaven benoemd:

1. Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainportagenda;
2. Bevorderen van kennis & innovatie;
3. Versterken van de basiseconomie.

Opgave 1: we sturen op de verbinding tussen de diverse gemeentelijke/subregionale economische agenda's en de regionale Brainport agenda. Dit door met de gemeenten inzicht te krijgen in de verschillende economische agenda's in de regio en deze te verbinden met de strategie Brainport Eindhoven. Hierdoor wordt het eigenaarschap en invloed op de Brainport agenda vergroot. De 21 gemeenten dragen als aandeelhouder bij in Brainport Development. In dit kader coördineren we het proces voor gemeentelijke besluitvorming over het nieuwe meerjarenplan Brainport Development 2021-2025.

Opgave 2: voor het bevorderen van kennis en innovatie zetten we ons regionaal stimuleringsfonds in voor de versterking van onze regionale economische structuur door nieuwe vormen van innovaties mogelijk te maken. We willen dat relevante partijen zo optimaal mogelijk gebruik maken van het fonds door partners in ons eco-systeem: gemeenten, ondernemers, kennisinstellingen en intermediaire partijen zoals Brainport Development en BOM optimaal te verbinden.

Opgave 3: complementair aan het werkveld kijken we naar opkomende economische kansen die de basis economie in de regio kunnen versterken. We voeren verkenningen uit op basis van vraagstukken die door onze bestuurders en adviseurs in de regio worden aangedragen. Hierbij betrekken we ook relevante netwerkpartners vanuit regionale kennisinstellingen en bedrijfsleven.

In de 2e helft van 2019 zal het portefeuillehoudersoverleg economie verder invulling geven aan de werkzaamheden in 2020. Hierbij is bovenstaande lijn uitgangspunt van handelen, echter op detailniveau wordt hier per jaar specifiek invulling aan gegeven.

Betrokken partijen

- Portefeuillehouders en adviseurs economie 21 gemeenten;
- Brainport Development;
- Partners intermediaire netwerk: VNO-NCW, KvK, BOM, KOP, Ondernemershuis de Peel
- Regionale bedrijfsleven, kennisinstellingen overige relevante partijen;

Resultaten 2020

Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainport Agenda

Brainport Actieagenda inzetten voor gemeentelijke programma's

Als doorlopende actie is in 2020 benoemd het verbinden van de Brainport Actieagenda met de subregionale economische agenda's. Hiertoe is door een bestuurlijke koplopersgroep met vertegenwoordigers uit de subregio's en Brainport Development in kaart gebracht welke prioriteiten vanuit de 21 gemeenten verbonden moeten worden met de Brainport Actieagenda. Op basis hiervan is het startdocument Verbinden subregionale agenda's en Brainport Actieagenda gemaakt dat in maart is vastgesteld. De uitkomsten zijn verbonden met het thema mobiliteit in de Brainport Actieagenda en daarnaast is specifiek aandacht gevraagd voor talentontwikkeling en het gezamenlijk afstemmen van lobby activiteiten naar het Rijk. De bestuurlijke koplopersgroep heeft haar activiteiten in 2020 verder gecontinueerd in de vorm van de Taskforce Herstelaanpak. In de regionale Herstelaanpak zijn een aantal prioriteiten rondom talentontwikkeling, scholing, versterking MKB concreet meegenomen en uitgewerkt in programmaliijnen en projecten. In het kader van afstemming van lobby activiteiten met het Rijk is in het Poho het proces rondom het Nationaal Groeifonds besproken. Vanuit de regio is Brainport Development betrokken bij een aantal projecten voor indiening. Het Groeifonds wordt standaard geagendeerd in het poho om inzicht te krijgen in hoe het proces loopt in Den Haag. Daarnaast is een koppeling gemaakt tussen de prioritaire acties van de BNA en het onderwerp agrifood&tech in het kader van de provinciale Innovatietafel Landbouw en Voedsel en de innovatie-agenda die wordt opgesteld.

Strategische afstemming tussen de Brainport Nationale Actieagenda (BNA) en de brede economie in de regio is georganiseerd via strategisch ambtelijk overleg in het BNA-team.

Begeleiden en organiseren van het proces van de 21 gemeenten om te komen tot een nieuwe meerjarenfinanciering Brainport Development 2021-2024

De 21 gemeenten financieren Brainport, en doen dat via de MRE. Het MRE gebruikt daarvoor een meerjarenprogramma. In 2020 liep een meerjarenprogramma af. In afstemming met het portefeuillehoudersoverleg Economie is een voorstel tot Meerjarenfinanciering Brainport Development 2021-2024 opgesteld, het Algemeen Bestuur heeft dit op 1 juli 2020 vastgesteld. Hierna is op basis van dit besluit een Uitvoeringsovereenkomst Brainport Development 2021-2024 opgesteld en vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Op basis van de gemaakte afspraken zal de jaarlijkse bijdrage voor Brainport Development worden afgeven.

Brainport Agenda

In het kader van afstemmen van economische agenda's is in het portefeuillehoudersoverleg Economie van 29 juni 2020 de nieuwe Brainport Agenda van Brainport Development besproken. Met Brainport Development is afgesproken dat in de uitwerking van deze nieuwe agenda de Metropoolregio Eindhoven nader betrokken wordt. Nadrukkelijke thema's hierin zijn: technologie voor maatschappelijke vraagstukken, MKB-start en scale up ondersteuning, investeren in voorzieningen en bereikbaarheid. Dit wordt ook verwerkt in het MRE Werkprogramma 2021.

Stimuleringsfonds: Bevorderen van kennis en innovatie

De belangrijkste opgave van het Stimuleringsfonds is het financieren van innovatieve samenwerkingsprojecten. De Stimuleringsfondsbijdragen worden primair gefinancierd door de 21 gemeenten. Daarnaast heeft de Provincie Noord-Brabant een bedrag van € 424.286,49 gereserveerd voor cofinanciering in het MRE Stimuleringsfonds van 2020.

In de eerste maanden van 2020 zijn 48 aanvragen behandeld, waarvan er 29 zijn gehonoreerd en 19 zijn afgewezen. Met de gehonoreerde projecten was een totaalbedrag van € 1.344.825 aan subsidie gemoeid, waarmee een totale investering in de regio is uitgelokt van € 3.318.495. Hiermee werd een multiplier van 2,5 gerealiseerd. Voor de april-tender van het Stimuleringsfonds zijn 45 nieuwe aanvragen ingediend, waarvan er 29 zijn gehonoreerd en 16 zijn afgewezen. Met de gehonoreerde projecten was een totaalbedrag van € 1.443.424 aan subsidie gemoeid, waarmee een totale investering in de regio is uitgelokt van € 4.685.174. Hiermee is een multiplier gerealiseerd van 3,2.

Op 1 oktober sloot de tweede tender van 2020. In deze tender werden 39 aanvragen ingediend, waarvan er 37 ook in behandeling zijn genomen. Over 23 van deze aanvragen heeft de Adviesgroep een positief advies uitgebracht aan het Dagelijks Bestuur. Over 12 aanvragen is een negatief advies afgegeven en van 2 aanvragen is voorgesteld deze aan te houden om nadere informatie in te winnen. Het Dagelijks Bestuur besluit in januari 2021 over deze voorstellen.

Voor de SAR, de adviesregeling voor individuele bedrijven, zijn in 2020 21 aanvragen ingediend. Daarvan zijn er 12 gehonoreerd en zijn er 9 afgewezen. In totaal is er vanuit deze regeling voor €105.100 aan bijdragen verleend. Gecombineerd met de eigen inbreng van aanvragers wordt hiermee voor €233.305 aan adviestrajecten gefinancierd.

Ondertussen heeft de Coronacrisis ook de regio Zuidoost-Brabant stevig geraakt. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat een bijdrage van €800.000 uit het Stimuleringsfonds wordt aangewend in de ontwikkeling/uitvoering van een breder regionaal maatregelenpakket ten behoeve de Herstelaanpak Regionale Economie. Hiermee levert het fonds naast de reguliere tenders ook een bijdrage aan de economische structuurversterking van onze regio.

Rendement Stimuleringsfonds

De analyse van het rendement van het Stimuleringsfonds heeft vanwege de Coronamaatregelen en de gevolgen daarvan enige vertraging opgelopen. Onder andere de gesprekken met ondernemers hebben in deze tijd zeer beperkt plaats kunnen vinden. Inmiddels zijn deze activiteiten hervat, maar door de recent geïntroduceerde stringenter richtlijnen wordt verdere vertraging verwacht.

Doorontwikkeling Stimuleringsfonds

In 2020 is het aanvraagproces van het Stimuleringsfonds verder doorontwikkeld. Inmiddels zijn hiervoor, aan de hand van feedback van aanvragers uit de regio en leden van de Adviesgroep, nieuwe en meer gestandaardiseerde aanvraagformulieren opgesteld en gepubliceerd. Voor aanvragers is het hierdoor eenvoudiger geworden om een aanvraag, met daarin de juiste informatie, vorm te geven. Voor de Adviesgroep zal dit het vergelijken en beoordelen van projecten gaan vereenvoudigen. Ook kunnen aanvragen volledig online worden ingediend via de website van Metropoolregio Eindhoven. Hoewel dit al eerder mogelijk was, gold tot op heden nog een formele verplichting tot het indienen van een hard-copy exemplaar.

De Beleidsregel van het Stimuleringsfonds is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 31 augustus 2020 hierop aangepast. Daarnaast zijn inhoudelijk de volgende aanpassingen in de Beleidsregel doorgevoerd:

- Toevoeging van een afwijsggrond voor projecten met een onvoldoende realistische begroting. Dit voorkomt begrotingen die vooral opgesteld zijn met het oog op het optimaliseren van subsidieopbrengsten.
- Toevoeging van een afwijsggrond voor projecten waarbij de aanvrager niet of nauwelijks zelf een evident lange termijn economisch belang heeft. Hiermee kunnen aanvragen met beperkt draagvlak vanuit het regionale bedrijfsleven zelf worden afgewezen.
- Wijziging van de criteria voor ontvankelijkheid, zodat projecten die niet vóór indiening zijn besproken met het programmamanagement niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard. Een gesprek voor indiening, maakt het enerzijds mogelijk om aanvragers een winstwaarschuwing te geven voordat zij veel tijd steken in een aanvraag die geen kans van slagen heeft. Anderzijds helpt dit de Adviesgroep om via het programmamanagement een beeld van de context bij de aanvraag te kunnen verkrijgen.

Versterken Basiseconomie; signaleren en verkennen van opkomende opgaven en kansen

Binnen het thema basiseconomie zetten we in op verkennen van ontwikkelingen, die de brede economie in de regio verstevigen. Vanuit het thema zijn in de afgelopen periode een aantal initiatieven opgepakt:

Onderzoek Regionale Monitor Brede Welvaart

In opdracht van het Dagelijks Bestuur en het portefeuillehoudersoverleg Economie is een onderzoek gestart naar de brede welvaart van onze regio. Het onderzoek wordt uitgevoerd door prof.dr. Jan Pieter Smits (CBS en TUE) en prof.dr.ir. Harry Lintsen (emeritus TUE). Ook is een expertgroep vanuit vertegenwoordigers van de gemeenten ingesteld die het onderzoek begeleidt. In 2020 heeft een dieptestudie plaatsgevonden op basis van een methodiek van foto (de situatie nu), film (trends) en beleidsinstrument. Qua methodiek en data wordt aangesloten aan de CBS Landelijk Monitor Brede Welvaart en de CBS Regionale Monitor Brede Welvaart. De tussenresultaten zijn besproken in het portefeuillehoudersoverleg Economie. Het eindonderzoek naar 'MRE en Brede Welvaart' wordt afgerond in het voorjaar van 2021.

Leergang Centrumgebieden

In 2019 zijn door Fontys, provincie en regiogemeenten de voorbereidingen voor een nieuwe leergang Centrumgebieden gestart. Met de leergang wordt een positieve benadering aangereikt van de negatieve ontwikkeling van groeiende leegstand: Welke kansen liggen er met de vrijkomende ruimte en hoe kunnen opgaven en wensen vanuit deze situatie worden gecombineerd?

De eerste geplande bijeenkomst van de leergang is verschoven van juni naar oktober 2020 in verband met de Coronacrisis. Omdat het onderwerp vanwege de Coronacrisis actueler is dan ooit, zal vanuit de leergang een relatie worden gelegd met de extra uitdagingen waar gemeenten met de Coronacrisis voor staan en wordt vanuit de regionale Herstelaanpak de Leergang Centrumgebieden gekoppeld aan een brede benadering van kennisdelen en samen werken om een nieuw perspectief op centrumgebieden te ontwikkelen.

Verkenning economische structuur landelijk gebied

De ambtelijke werkgroep heeft een opdrachtbeschrijving gemaakt m.b.t. de nieuwe economische structuur van het landelijk gebied. Omdat deze opdracht ook het thema Economie direct raakt en de economie van het landelijk gebied onderdeel uitmaakt van de regionale economie als geheel wordt de opdrachtschrijving en het vervolg hierop zowel aan het portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied als het portefeuillehoudersoverleg Economie voorgelegd.

Herstelaanpak regionale economie

Gezien de grote impact van de huidige Coronacrisis op de economie en het maatschappelijk effect heeft het Dagelijks Bestuur aan de portefeuillehouders economie gevraagd om de impact op de regio (voor zover mogelijk) in kaart te brengen, zowel op economisch als op maatschappelijk vlak en een regionale aanpak te ontwikkelen. Deze aanpak is in de afgelopen periode in voorbereiding door een regionale taskforce bestaande uit bestuurders van gemeenten en in nauwe afstemming met het portefeuillehoudersoverleg Economie ontwikkeld. Hiervoor is het positief jaarresultaat 2019 van € 1,2 miljoen én de buffer van € 800.000 in het Stimuleringsfonds ingezet. De Herstelaanpak heeft verder uitwerking gekregen. Hiervoor is in 2020 een eerste tranche van projectvoorstellen ontwikkeld die met met advies van het Poho Economie door het Dagelijks Bestuur is vastgesteld. In 2021 wordt een 2e en 3e tranche van voorstellen ontwikkeld en ter besluitvorming voorgelegd. Het behalen van een multiplier, structuurversterking, actieve betrokkenheid uit het veld en vraaggericht opereren zijn belangrijke kaders voor uitwerking en toekenning.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten				
- Economie	225.544	182.963	174.185	8.778
- Stimuleringsfonds	163.297	215.250	214.236	1.014
- Bijdrage Brainport Development NV	0	0	0	0
Programmakosten				
- Economie	48.892	1.261.032	45.530	1.215.502
- Stimuleringsfonds	2.746.510	2.746.510	2.746.510	0
- Bijdrage Brainport Development NV	4.267.879	4.267.879	4.267.878	1
Lasten	7.452.121	8.673.634	7.448.338	1.225.295
- Economie	0	0	0	0
- Stimuleringsfonds	2.976.840	2.976.840	2.959.603	-17.238
- Bijdrage Brainport Development NV	4.267.879	4.267.879	4.267.878	-1
Baten	7.244.719	7.244.719	7.227.480	-17.239
Saldo	-207.402	-1.428.914	-220.858	1.208.056

TRANSITIE LANDELIJK GEBIED

Opgave lange termijn

Onze ambitie is een **landelijk gebied dat leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal is**, zodat het bijdraagt aan het **concurrerend vestigingsklimaat** van Brainport. We willen niet alleen de slimste high tech regio zijn, maar ook de mooiste en de groenste.

Stedelijk en landelijk gebied zijn daarin een samenhangend geheel. De agrarische sector, die zowel een economische drager als een beeld bepalende factor voor de ruimtelijke en ecologische kwaliteit is, ondergaat de komende jaren een grote transitie. Een groot deel van de agrarische bedrijvigheid zal verdwijnen. De veehouderijbedrijven die blijven bestaan zullen moeten voldoen aan verscherpte regels ten aanzien van milieu- en gezondheid. De transitie van het landelijk gebied zet de regio niet alleen voor grote maatschappelijke opgaven, het biedt ook kansen. Afspraken rondom de problematiek en de kansen zijn nodig voor de versnelling van de transitie van de agrarische sector. Op het schaalniveau van de 21 gemeenten moet er specifiek aandacht zijn voor het faciliteren van **alternatieve economische dragers** en de **versterking van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit** van het landelijk gebied in verbinding tot de totale regio.

Doel voor het landelijk gebied is te komen tot succesvolle innovatieve verdienmodellen voor economisch duurzame functies en dragers die ook de landschappelijke kwaliteiten versterken. Daarnaast is het buitengebied mooi, landschappelijk aantrekkelijk en uitnodigend. Stad, kernen en platteland vullen elkaar aan tot één sterk geheel. Het buitengebied is fysiek en digitaal goed bereikbaar, zodat stad en platteland optimaal als één samenhangend geheel kunnen functioneren.

Gezondheid en veiligheid van consument en omwonenden én **biodiversiteit en dierenwelzijn** gaan hand in hand met het verdienvermogen van de boer en andere ondernemers in het buitengebied. De voedselproductie is afgestemd op de natuurlijke en maatschappelijke draagkracht van de omgeving. Regiobreed is er ruimte voor een mix van functies: agrarische bedrijven, wonen, leisure, energie opwekking, klimaatadaptatie, innovatieve maak industrie, natuur, zorg en dienstverlening. We realiseren opgaven als emissiereductie, energietransitie en het voedselvraagstuk met innovatieve technieken en de aanwezige kennis en vaardig heden. Hierbij is agrofood gekoppeld aan hightech (foodtech).

- Gemeenten en andere partijen wisselen kennis uit en stemmen af waar nodig;
- Behartigen van belangen van de regio op verschillende schaalniveaus, zoals m.b.t. de Rijksregeling voor de warme sanering varkenshouderijen;
- Verbinden van de opgave voor de transitie van het landelijk gebied met ontwikkelingen op andere thema's voor een integrale ontwikkeling van de regio;
- Doorontwikkeling van een streefbeeld voor de transitie van het landelijk gebied naar een programmatische aanpak.

Afstemming en kennisuitwisseling tussen gemeenten en andere partijen

- Wij organiseren bijeenkomsten over deelonderwerpen en thema's waarvoor we gericht belanghebbenden en/of sprekers uitnodigen, of waar de gemeenten onderling hun ervaringen uitwisselen. De thema's waarop wij ons richten komen voort/ zijn in lijn met uit het streefbeeld dat in 2019 wordt gemaakt.
- Wij organiseren overleg tussen bestuurders uit de regio ter voorbereiding van bestuurlijk overleg met andere overheidspartijen. Specifiek gaat het om de ontwikkeldagen met de provincie en de waterschappen en trajecten van het Rijk (bijvoorbeeld NOVI en IBP).

Behartigen van belangen van de regio op verschillende schaalniveaus

- Wij brengen belangen van de regio in, in regionale programma's, projecten en overleggen van strategische betekenis. Wij leggen verbanden tussen regionale (gebieds-)ontwikkelingen en tussen verschillende beleidsterreinen.
- Wij beïnvloeden en dragen bij aan (al dan niet rechtstreeks) projecten of overleggen op bovenregionale schaal waar regionale belangen aan de orde zijn. Onder meer in het provinciale Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw.

Verbinden van de opgave voor de transitie van het landelijk gebied met ontwikkelingen op andere thema's voor een integrale ontwikkeling van de regio

- Wij bevorderen de integraliteit van de regionale opgave door te zorgen voor afstemming en koppeling tussen de opgaven in de subregio's en de andere thema's waarop regionaal wordt samengewerkt.

Doorontwikkeling van een streefbeeld voor de transitie van het landelijk gebied naar een programmatische aanpak

- Wij zorgen voor dat de opgaven voor het landelijk gebied worden verbonden met andere regionale thema's.
- We ondersteunen relevante onderzoeken en nemen hieraan deel.
- We bevorderen dat pilotprojecten en strategische (gebieds-)ontwikkelingen worden + de specifieke activiteiten in kader van economische, ruimtelijke en ecologische versterking.

Betrokken partijen

Het thema Transitie Landelijk Gebied kent een structuur met een portefeuillehoudersoverleg waarin wethouders van alle 21 gemeenten deelnemen. Het portefeuillehoudersoverleg wordt voorbereid door een ambtelijk overleg. Uit het midden van het portefeuillehoudersoverleg is een koplopersgroep geformeerd. Voorzitter is Anke van Extel-van Katwijk, vicevoorzitter is Marinus Biemans, verder zijn lid van de koplopersgroep Fons d'Haens, Esther Langens-Brooimans, Gaby van de Waardenburg en Kees Marchal. Alle deelnemers in de koplopersgroep hebben een specifieke opgave uit het werkprogramma waaraan zij bestuurlijk leiding geven. Externe partners die deelnemen aan de opgaven worden bij de opgaven betrokken. We benaderen daarvoor gericht partijen die een belang hebben of vertegenwoordigen zoals Rabobank, ZLTO, waterschap, GGD, BMF en Groenontwikkelfonds.

Resultaten 2020

Streefbeeld

Streefbeeld

Het Streefbeeld voor ons landelijk gebied is besproken in alle 21 colleges van Burgemeester en Wethouders en is besproken in en vastgesteld door alle 21 gemeenteraden van de Metropoolregio Eindhoven.

Lobby

In het Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw (BOTL) overleggen provincie, regio's en waterschappen over bijv. nieuwe wetgeving op het gebied van landbouw, sanering van de varkenshouderijen en combiwassers. Ook fungeert het BOTL als stuurgroep voor de planMER Mest.

Vanuit de regio Zuidoost-Brabant namen in 2020 drie bestuurders deel aan dit 6-wekelijkse overleg. Anke van Extel-van Katwijk heeft daarnaast als VNG-vertegenwoordiger op diverse dossiers deelgenomen aan het overleg met het Rijk. Onze inbreng heeft bijgedragen aan een beter en meer op maat toegesneden invulling van landelijke en provinciale trajecten en regelingen.

Gebiedsgerichte aanpak zuidoostelijke zandgronden/ NOVI gebied De Peel

Vanwege de complexiteit en samenhang in problematiek is een gebiedsaanpak voor de zuidoostelijke zandgronden in Zuidoost-Brabant, Noordoost-Brabant en Noord- en Midden- Limburg gestart.

Er zijn afspraken over de governance gemaakt en er is een narratief voor het gebied gemaakt. Dit zijn bouwstenen voor de gebiedsgerichte aanpak. Er is gewerkt aan een voorstel om het gebied voor te dragen als NOVI-gebied. In het voorstel van het kabinet aan de kamer is NOVI De Peel als gebied voorgesteld. In het voorjaar 2021 wordt een definitieve aanwijzing verwacht. Een plan van doorgaan is goedgekeurd door de stuurgroep zuidoostelijke zandgronden. Het IBP traject zuidoostelijke zandgronden (zie verderop) is gekoppeld met de aanpak voor het NOVI-gebied.

Plan MER mestbewerkingslocaties

De regio Zuidoost-Brabant is samen met provincie, waterschappen en de regio's Noordoost- en Midden-Brabant initiatiefnemer van de PlanMER Mestbewerkingslocaties. Aanleiding daarvoor is de roep vanuit de regio's om naast mestbewerking op industrieterreinen ook -onder voorwaarden- mestbewerking in het buitengebied mogelijk te maken. Na vaststelling van het plan van aanpak voor de planMER is in april door de combinatie Tauw/Pouderoyen een start gemaakt met het milieuonderzoek.

Het BOTL fungeert als stuurgroep voor de planMER en Fons d'Haens is lid van de bestuurlijke kopgroep Mest. In 2020 is intensief samengewerkt met alle initiatiefnemers met als doel de planMER zowel op inhoud als proces goed neer te zetten en in 2021 regionale afspraken te maken die mogelijk leiden tot aanpassing van de interim Omgevingsverordening van de provincie.

Stikstof aanpak

De Brabantse aanpak stikstof is gericht op natuurherstel (verminderen milieudruk schil N2000) en blijven bieden van ruimte aan economische en maatschappelijke projecten. O.a. via het stimuleren van transacties stikstof, het opkopen van bedrijven (stikstof) en uitgifte van stikstof. Provincie heeft het loket stikstof ingericht.

De gebiedsgerichte aanpak stikstof wordt ingericht op Groote Heide en Peelvenen.

Voor de governance worden 3 overheidslagen onderscheiden (lokaal-regionaal-provinciaal). Het stakeholdersoverleg (3x bij elkaar geweest) wordt omgevormd tot een Brabantse regietafel.

Er is inmiddels een voorstel voor de governance en de aanpak op de verschillende niveaus. Vanuit het Portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied neemt Marinus Biemans deel aan de bestuurlijke voorbereiding via de provincie brede stikstoffafel.

Verbinding stedelijk en landelijk gebied

Opwettense Watermolenoverleg

Een maal per jaar vindt het Opwettense Watermolenoverleg plaats. Dit jaar was dit voorzien in april. Vanwege de coronamaatregelen is dit al twee maal uitgesteld. De bijeenkomst is bedoeld om het bestuurlijk netwerk te verstevigen op het thema Transitie Landelijk Gebied. Deelnemers zijn afkomstig uit overheid, bedrijfsleven en belangenorganisaties. Vanuit de gemeenten zijn dat de koplopers uit het regionale Portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied. Thema's zijn economische structuur, ruimtelijke en ecologische kwaliteit en verbinding landelijk en stedelijk gebied. De vraag, die centraal staat is hoe partijen invulling kunnen geven aan de uitvoering van ons Streefbeeld. Er is een ambtelijke werkgroep geformeerd die deze

netwerkbijeenkomst voor dit jaar digitaal gaat vormgeven. Hierbij wordt ook het bezoek van de EU-parlementariërs betrokken. Deze bijeenkomst met de EU-parlementariërs was in verband met corona uitgesteld tot voorjaar 2021 en zal digitaal worden vormgegeven.

Monitoring Luchtkwaliteit

Het programma is gestart. Dit is ondergebracht bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. De Metropoolregio Eindhoven heeft een ambassadeurrol voor dit programma. Met de start van het programma door de Omgevingsdienst is deze activiteit voor de regio voltooid.

Natuurnetwerk Brabant (Regiobod Groenfonds)

Er is in 2020 gestart met een inventarisatie naar de gebiedsopgaven in het Natuurnetwerk Brabant (NNB) in onze regio. Er werd namelijk geconstateerd dat de voortgang stopt. Daarom is een inventarisatie uitgevoerd. Dit levert informatie om in samenwerking tussen overheden kansen en oplossingen te vinden.

In ons regionaal Streefbeeld is opgenomen dat we kansen zullen benutten om stad-land-verbindingen te versterken. Bijvoorbeeld door versterking van de beekdalen, aaneengesloten natuurgebieden tot in de stad, het verbinden van groenstructuren en het versterken van recreatieve netwerken. Het Groen Ontwikkefonds Brabant (GOB) werkt sinds 2014 aan een robuust en aaneengesloten natuurnetwerk in Brabant. De ambitie om een robuust en aaneengesloten natuurnetwerk in (Zuidoost-)Brabant te realiseren loopt trager dan gehoopt. De inventarisatie is gedaan door een groep studenten van de HAS, via een Minor. Eind 2020 en begin 2021 hebben zij hun resultaten besproken in het portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied.

Geconstateerd is dat het belangrijkste dat gemeenten kunnen doen, is het aanwijzen van een dedicated wethouder en een dedicated ambtenaar. Zonder dat is er weinig kans van slagen. Vervolgens kan en zal in overleg met het GOB de realisatie van het NNB in onze regio een vlucht nemen. Volgend jaar evalueren we in het portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied.

Voedselkringloop

In het kader van de verbinding stad-land is een opdracht geformuleerd voor het onderwerp voedselkringloop. Met Pon/Telos en BRO/Deltametropool als onderzoekspartners wordt uitwerking gegeven aan het in beeld brengen van de regionale voedselkringloop waarbij een relatie wordt gelegd met de kwaliteit van de ondergrond. Het realiseren van innovatieve duurzame regionale voedselkringen op het niveau van de regio is het doel. Deze opgave is een uitwerking van het Streefbeeld voor het landelijk gebied.

Versterken van ruimtelijke en ecologische kwaliteit

Het Interbestuurlijk programma (IBP)

Het Ministerie van LNV, de Provincies Limburg en Noord-Brabant, de Waterschappen Aa & Maas, De Dommel en Limburg, en de regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg, Noordoost-Brabant en Metropoolregio Eindhoven werken aan een toekomstbestendig landelijk gebied in de Zuidoostelijke Zandgronden. In het afgelopen voorjaar is een actieprogramma gemaakt. Centraal staan activiteiten op het gebied van samenwerking en kennisdeling en de uitvoering van vijf proeftuinen. Drie van de proeftuinen liggen in Zuidoost-Brabant: De Levende Beerze in De Kempen, Innovatiepark de Vlier in Deurne en Troprijt/ Kroonvennen in Bladel/ Reusel-De Mierden. Het Ministerie van LNV draagt 6,9 miljoen euro bij voor de uitvoering van het actieprogramma voor Zuidoostelijke Zandgronden. Dit is voornamelijk voor de uitvoering van vijf proeftuinen. Door discussie intern bij de betrokken ministeries heeft het beschikbaar stellen van de middelen vertraging opgelopen. Hier is inmiddels een oplossing voor gevonden. Projectvoorstellen voor de

proeftuinen zijn in voorbereiding. Aan 2 projecten in onze regio is een bijdrage toegekend. Het derde project is in procedure.

Verbeteren economische structuur van het landelijk gebied

Economische structuurversterking landelijk gebied

De ambtelijke werkgroep heeft een plan van aanpak gemaakt. In dit plan wordt de opdracht omschreven om een economische analyse van de regio te maken, die inzicht geeft in economisch duurzame ontwikkelkracht en -mogelijkheden van het landelijk gebied én om een ruimtelijke analyse te maken, die inzicht geeft in welke gebieden economische activiteiten zich duurzaam en kansrijk kunnen ontwikkelen. Deze geven samen een beeld welke kansrijke en economisch duurzame activiteiten voor de regio in welke gebieden van het landelijk gebied tot ontwikkeling kunnen komen. Dit gecombineerd economisch-ruimtelijk inzicht is bruikbaar voor gemeenten afzonderlijk voor de doorontwikkeling van hun omgevingsvisie. Daarnaast is het inzicht nuttig om op subregionaal niveau te komen tot een bovenlokaal ruimtelijk afwegingskader voor economische ontwikkelingen in het buitengebied. Bovendien is het verkregen inzicht waardevol om het Brainport-ecosysteem te versterken. Omdat is gebleken dat er bij de gemeenten behoefte is aan uitwisseling van kennis en ervaring, wordt deze opdracht gekoppeld aan een aantal sessies over onderwerpen die relevant zijn voor de economische ontwikkeling van het buitengebied en voor gemeenten in zowel in ontwikkeling van beleid als bij uitvoering.

Masterclass Kansen voor het buitengebied

De Masterclass Kansen voor het buitengebied betreft een leergang, een serie kennisbijeenkomsten voor ambtenaren economie en ambtenaren die zich met de transitie van het landelijk gebied bezighouden. Ambtenaren van provincie, gemeenten en waterschappen, gericht op nieuwe economische kansen in het buitengebied. Een werkgroep van ambtenaren uit de genoemde organisaties heeft de masterclasses voorbereid. De reeks wordt afgesloten met een bijeenkomst voor ambtenaren en bestuurders. Leren van elkaar, delen van ervaring en het inventariseren van kennisbehoefte is het doel. De eerste masterclass heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2020. Evaluatie met de deelnemers heeft opgeleverd dat in 2021 een vervolg gegeven wordt, met vooral ook de leerervaringen uit het uit te voeren onderzoek Economische Kansen Buitengebied hierin meenemend.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten	390.821	333.638	331.929	1.709
Programmakosten	48.892	48.892	46.018	2.873
Lasten	439.713	382.530	377.947	4.583
Baten	0	0	0	0
Saldo	-439.713	-382.530	-377.947	4.583

ENERGIETRANSITIE

Opgave lange termijn

Het verbranden van fossiele brandstoffen zorgt voor een te grote CO₂-uitstoot waardoor het broeikaseffect toeneemt. Nu al zorgt de stijgende temperatuur voor een toename van droogte en stormen en mislukte oogsten. We hebben te maken met steeds extremere weersverschijnselen, wateroverlast door stevige buien en extreem hete zomers. Die problemen zullen groeien en meer mensen treffen naarmate de temperatuur stijgt. Om te zorgen dat wij, onze kinderen, hun kinderen en generaties daarna nog op deze aarde kunnen blijven leven is direct actie nodig. We staan voor een grote technische, maar vooral een maatschappelijke transitie.

De komende decennia moet een overstap plaatsvinden naar een volledig schone energievoorziening. Dit is een enorme maatschappelijke opgave, die vraagt om een gestructureerde en gezamenlijke aanpak. Voor oplossingen moet over (gemeente)grenzen heen worden gekeken. Dat vereist een transitie op het gebied van samenwerken.

De diverse en omvangrijke opgave vraagt in de Metropoolregio Eindhoven coördinatie en ondersteuning van de samenwerking.

Opgaven en resultaten 2020

We hebben als regio de volgende concrete opgaven:

1. Het afronden van de definitieve Regionale Energiestrategie (RES) met uitvoeringsprogramma die rechtstreeks voortvloeit uit de afspraken in het Klimaatakkoord. Met de RES geven de regio's invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord zoals deze zijn gemaakt aan de sectortafels voor Elektriciteit en Gebouwde omgeving. In 2020 zal de RES worden vastgesteld door alle gemeenteraden en worden aangeboden aan het Rijk. De RES leidt tot besluitvorming in het omgevingsbeleid (omgevingsvisie, omgevingsplannen, omgevingsprogramma's en omgevingsverordeningen).
2. Ondersteuning en opschaling van initiatieven in de productie van (grootschalige) duurzame energie, de versnelling van de verduurzaming van de gebouwde omgeving (woningen, utiliteitsbouw en bedrijfspanden), en het verkrijgen van draagvlak voor gedrag en maatregelen. De Metropoolregio Eindhoven biedt hierbij ondersteuning aan de gemeenten door het verbinden van partijen, de lobby bij rijk en provincie voor financiering en ruimte in wet- en regelgeving, en het uitwisselen van kennis. Gemeenten staan uiteraard zelf aan de lat voor de uitvoering van initiatieven binnen hun eigen gemeente.
3. Het komen tot testomgevingen voor innovatieve concepten voor de opwekking van duurzame energie, door het verbinden van partijen als Brainport Development, kennisinstellingen, bedrijven en individuele gemeenten als launching customer. Daarnaast zorgen we voor een effectieve lobby en kennisdeling.

We werken in een netwerk van partijen. Essentieel is dat naast overheden ook andere partijen/sectoren vooraan in het proces aanhaken, zoals woningcorporaties, energiecoöperaties, MKB, kennisinstellingen en natuur- en milieuorganisaties. We werken bijvoorbeeld samen met Brainport Development in een regionale 'taskforce energietransitie': een groep van bedrijven en kennisinstellingen die willen zorgen voor versnelling van de energietransitie in de regio. In deze taskforce zitten partijen als Signify, Differ (TUe), Fontys Hogescholen, VDL, Eneco, Enpuls, Heijmans, Brainport Development en de lokale energiecoöperatie Morgen Groene Energie. Ook neemt een vertegenwoordiger vanuit de woningcorporaties uit de regio deel. Doel van de taskforce is met name het aanjagen en verbinden van concrete initiatieven.

Resultaten 2020

Regionale Energiestrategie (RES)

- In de zomer van 2020 hebben de colleges van de 21 gemeenten de concept-RES vastgesteld. Dit nadat in iedere gemeente het gesprek erover is gevoerd met de eigen gemeenteraad. De concept-RES is ook vastgesteld door Gedeputeerde Staten en de DB's van beide waterschappen. Op 30 september 2020 is de concept-RES ingediend bij het Rijk, samen met een overzicht van de reacties die we hebben ontvangen van de gemeenten, provincie, waterschappen en andere stakeholders, zoals de BMF, ZLTO en de lokale energiecoöperaties.
- De volgende stap is uitwerking naar de RES 1.0. Voor de thema's Besparing, Warmte en Grootschalige opwek is in de ambtelijke werkgroepen gewerkt aan een verdere concretisering. We hebben ervoor gekozen om in onze regio een Milieueffectenrapport (MER) op te laten stellen, zodat we een zorgvuldige afweging kunnen maken bij de keuzes van zoekgebieden voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie. In dit PlanMER-traject wordt vervolgonderzoek gedaan naar de zoekgebieden die in de eerste fase naar voren zijn gekomen. Met afronding van de planMER procedure en met alle beschikbare informatie en input kan de RES 1.0 in 2021 worden voltooid.
- De ambtenaren van de 21 gemeenten, 2 waterschappen en de provincie werken in de RES-werkgroepen Warmte, Grootschalige opwek, Besparing, Communicatie en Participatie & eigendom aan de bouwstenen voor de RES 1.0. Deze werkgroepen vergaderen nu digitaal.
- Vanuit de werkgroepen zijn in 2020 voor de verschillende thema's (meest digitale) masterclasses, workshops en bouwstenenateliers georganiseerd.
- Omdat de MRE-website iets te weinig functionaliteiten had, is besloten om voor het RES-proces een eigen website te ontwikkelen. Hierbij sluiten we aan bij de opzet vanuit het Nationaal Programma RES. Op www.energieregio.mre is alle actuele informatie over het RES-proces terug te vinden, en ook de bijeenkomsten die we organiseren voor ambtenaren, bestuurders, raadsleden en stakeholders.

Stimuleren en versnellen initiatieven m.b.t. energietransitie

- De focus heeft in 2020 gelegen op afronding van de concept-RES en uitwerking van de bouwstenen voor de RES 1.0.
- Afgelopen zomer is besloten om te stoppen met de 'Taskforce energietransitie' en deze over te laten gaan in een Adviesgroep voor de RES. Hierin hebben we nieuwe partijen aangesloten. In deze groep nemen de volgende partijen deel: BMF (ook namens de andere groene terreinbeheerders, namelijk Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en Brabants Particulier Grondbezit); ZLTO; Woonbedrijf en Woonpartners (namens de woningcorporaties in de regio); een vertegenwoordiging van de energiecoöperaties in de regio; JongRES; de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie; VNO/NCW; Brainport Development; de BOM; TU/e en Fontys. Deze Adviesgroep heeft een rol in het bespreken van en adviseren over overkoepelende thema's; de meer inhoudelijke input vindt plaats via de werkateliers.
- In de RES-organisatie is een werkgroep 'Participatie & eigendom' ingericht, om in beeld te brengen hoe we de ambitie van maximale financiële participatie bij energieprojecten willen en kunnen invullen. Door de werkgroep is hiervoor een model uitgewerkt dat gemeenten in hun lokaal beleid kunnen toepassen. Dit krijgt een plek in de RES 1.0. Daarnaast zijn diverse masterclasses voor ambtenaren en energiecoöperaties georganiseerd over het thema.
- Het concept van de Energiecorridor heeft een plek gekregen in de concept-RES. De A58 loopt door de regio's West-Brabant, Hart van Brabant en de Metropoolregio Eindhoven en vormt daardoor een belangrijke proeftuin voor energie innovatie in en langs snelwegen. De ambitie is het voorbeeld van de Energiecorridor A58 uit te rollen over alle snelwegen in de provincie, waarbij uiteraard rekening gehouden wordt met de planning van het onderhoud van de wegen.

- Het digitale Energieloket voor huiseigenaren is in 2020 als basisvoorziening voortgezet. Op basis van een inventarisatie bij gemeenten en energiecoöperaties is in november door het portefeuillehoudersoverleg Energietransitie besloten om het huidige regionale digitale Energieloket op te heffen, per 1 april 2021. Via een kennissessie worden de gemeenten ondersteund om hier zelf een vervolg aan te geven.
- Doel is om ook innovatie een belangrijke plek te geven in de RES 1.0. Hierbij hebben we de samenwerking gezocht met o.a. Brainport Development en de TU/e. In het portefeuillehoudersoverleg energietransitie van september is bijvoorbeeld kennis gedeeld over een realistische tijdlijn voor de uitrol van innovatieve technieken in de samenleving. Ook wordt gezocht naar gemeenten als 'launching customer' voor innovatieproducten, zoals lichtgewicht zonnepanelen of dakinstallaties, die zowel zonne- als windenergie opwekken. Op deze manier versnellen we de in de Brainport Actieagenda opgenomen innovaties en brengen we het realiseren van de doelen van de RES dichterbij.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten	366.888	322.876	308.316	14.559
Programmakosten	48.892	798.892	890.572	-91.680
Lasten	415.780	1.121.767	1.198.888	-77.121
Baten	0	0	0	0
Saldo	-415.780	-1.121.767	-1.198.888	-77.121

MOBILITEIT

INCL. GGA

Opgave lange termijn

Onze regio blijft economisch groeien en daarmee neemt de druk toe op ons mobiliteitssysteem. Een goede bereikbaarheid is een cruciale randvoorwaarde voor economische bedrijvigheid in onze regio en voor het dagelijks leven van onze inwoners en bezoekers. Snelle en betrouwbare aan- en afvoer van goederen is een belangrijke vestigingsplaatsfactor voor het bedrijfsleven, evenals zonder belemmeringen reizen tussen woon- en werkbestemming.

Ons doel is het verbeteren en slimmer gebruiken van de modaliteitsnetwerken, en tegelijk de negatieve effecten van mobiliteit aanpakken, zoals geluidsoverlast, energieverbruik, luchtverontreiniging, ongevallen, ruimtebeslag en files.

Verplaatsingen gaan over gemeentegrenzen heen. In Zuidoost-Brabant werken we daarom al decennialang samen aan de bereikbaarheid. Bereikbaarheid is op alle schaalniveaus van belang. Van intercontinentaal tot de "last mile", en alles daartussen. We willen dat er wat te kiezen is, bijvoorbeeld tussen fiets, openbaar vervoer of auto. In vakjargon is dat een 'co-modaal vervoersnetwerk'.

Zo werken we aan co-modaal reizen in de regio. De reiziger staat daarbij centraal. De reiziger kan kiezen om te reizen op de manier en op het tijdstip dat hem/haar het beste past. Hiervoor optimaliseren wij de verschillende mobiliteitsnetwerken en maken we een uitwisseling tussen netwerken mogelijk. Uitstekende reisinformatie helpt bij het kiezen. Voor co-modaliteit moeten we veel partijen bij elkaar brengen en goed laten samenwerken.

Opgaven en resultaten 2020

Voor mobiliteit zijn drie hoofdopgaven beschreven:

1. de verbinding van onze regio met andere economische centra (nationaal en internationaal)
2. Bereikbaarheid in de regio, met een slimme inzet van meerdere vervoersmodaliteiten en aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid en de koppelkansen met andere thema's.
3. Doorontwikkeling van het regionaal mobiliteitssysteem.

Opgave 1: We sturen op het verbinden van nationale en provinciale mobiliteitsagenda met onze regionale mobiliteitsagenda, zodat onze doelen bereikt worden. Dit doen wij door:

- in het portefeuillehouderoverleg te zorgen voor goede kennisuitwisseling en afstemming, wat leidt tot het bepalen van een regionaal standpunt.
- het regionale standpunt in de verschillende overleg/samenwerkingsgremia inbrengen.

Opgave 2: We ondersteunen en faciliteren de regionale samenwerking, zodat de regionale mobiliteitsopgaven voortvarend worden opgepakt. Dit doen wij door:

- het organiseren van bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomsten, waar afstemming en kennisuitwisseling plaats vindt.
- Het benutten van bestuurlijke bijeenkomsten (zoals de ontwikkeldag) voor het op de kaart zetten van onze regio en de bijbehorende opgaven, met als doel om afspraken te maken over het oplossen van de opgaven.
- Het optimaal benutten van subsidiemogelijkheden (zoals het RUP) voor onze regionale doelstellingen.

Opgave 3: Wij volgende de trends en ontwikkelingen en ontwikkelen een gezamenlijk beeld op ons toekomstige mobiliteitssysteem. Dit doen wij door:

- Het verbinden van de opgaven voor mobiliteit aan andere regionale opgaven, zodat efficiënt omgegaan wordt met capaciteit en middelen.
- Het door ontwikkelen en aanvullen van de regionale sturingsinstrumenten (knelpuntenkaart en dashboard). Deze instrumenten dragen ook bij aan het adaptief houden van de bereikbaarheidsagenda.
- Op basis van de bestuurlijke wens nadere (inhoudelijke) duiding te geven aan opgaven die voor de regio van belang zijn in samenwerking met de regio.
- Het bepalen van speerpunten en accenten die van belang zijn voor de regio.

Betrokken partijen

- Portefeuillehouders en adviseurs mobiliteit 21 gemeenten;
- Provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat en Ministerie Infrastructuur en Waterstaat, Politie;
- Belangenpartijen zoals ANWB, de fietsersbond, bedrijfsleven;
- Netwerkpartners vanuit andere regionale opgaven.

Resultaten 2020

De verbinding van onze Metropoolregio met andere economische centra (nationaal en internationaal)

De externe bereikbaarheid is een onderwerp dat op de agenda van SmartwayZ.NL staat. Afgelopen jaar heeft het integraal MIRT-onderzoek verstedelijking en bereikbaarheid Brainport Eindhoven veel aandacht gevraagd van de gemeenten. Dit onderzoek is in oktober afgerond. Rijk, provincie en regio zijn eensgezind over de koers en zullen gezamenlijk inzet plegen om de Brainportregio richting 2040 verder te ontwikkelen. In november zijn tijdens het bestuurlijk overleg MIRT, afspraken gemaakt tussen de regio en het Rijk over de hoofdopgaven Verstedelijking, Multimodale Knoop XL, OV/transitie en wegen.

In de programmaraad van SmartwayZ.NL is de regio (o.a.) vertegenwoordigd door Antoinette Maas als voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Monique List als wethouder van Eindhoven.

SmartwayZ.NL staat standaard op de agenda van het portefeuillehoudersoverleg. Dan wordt de stand van zaken besproken en hebben de betrokken partijen de mogelijkheid om aandachtspunten te bespreken, voor het voeren van de regionale vertegenwoordiger(s) en terugkoppeling.

Bereikbaarheid in de regio, met een slimme inzet van meerdere vervoersmodaliteiten en aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid en de koppelkansen met andere thema's.

De bestaande overlegstructuren gebruiken we continu om onze regionale doelen te bereiken. In het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en het ambtelijke TOVER-overleg delen we actief informatie met elkaar. Voor diverse thema's en onderwerpen zijn er wethouders die als vertegenwoordiger van het portefeuillehoudersoverleg optreden. Zoals Helm Verhees dat doet met voor verkeersveiligheid en Antoinette Maas in SmartwayZ.NL.

In de overleggen maken we ook afspraken over beleidsontwikkeling en -uitvoering. Op diverse gremia wordt beleid ontwikkeld, vaak op provinciaal niveau. De regionale inbreng wordt in de het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en het TOVER gecoördineerd. Met het opstellen van de Regionale Mobiliteitsagenda hebben we een start gemaakt met het bij elkaar brengen van het beleid dat op diverse plaatsen wordt ontwikkeld.

De uitvoering is voor een deel belegd bij het Programmteam van de Bereikbaarheidsagenda. De resultaten hiervan worden later dit jaar gepresenteerd in het jaarverslag. Verschillende projecten uit de bereikbaarheidsagenda hebben een subsidie toegekend gekregen. De uitwerking van beleid wordt voor een deel ook opgepakt onder de vlag van de Bereikbaarheidsagenda. Een voorbeeld hiervan is het Ontwikkelplan Regionale Mobiliteitshubs Zuidoost-Brabant.

Vanuit SmartwayZ.NL is gestart met de Gebiedsgerichte Realisatie Krachtenbundeling Smart Mobility. In het laatste poho van 2020 is ingestemd met het programmaplan voor 2021-2023. Bovendien is het organisatieadvies overgenomen, dat wil zeggen de stap naar programmasturing op smart mobility vanuit een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van overheden, bedrijfsleven en kenniswereld die met mandaat projecten gaat uitvoeren

De regiogemeenten werken ook samen aan de uitvoering van programma's. Het meest concreet was dat in 2020 aan verkeersveiligheid. Vanuit de regio worden twee verkeersveiligheids-projecten georganiseerd. Aan de regionale verkeersveiligheidsquiz, dit jaar volledig 'op afstand' hebben 58 scholen en 89 klassen mee gedaan (1894 leerlingen). BS de Beerse was de winnaar. Aan de rijvaardigheidstraining voor jonge bestuurders hebben 152 jonge bestuurders deelgenomen.

Voor verkeersveiligheid krijgt de aanpak nu meer structuur. We houden ons aan de afspraken in het Brabants verkeersveiligheidsplan en werken voortaan op basis van een risicogestuurde aanpak. Hiervoor zijn in 2020 voor alle gemeenten en voor de regio risicoanalyses uitgevoerd. Deze analyses waren de basis voor succesvolle aanvragen bij Rijk en provincie om bij te dragen in de uitvoering van infrastructurele verkeersveiligheidsprojecten. De analyses krijgen een vervolg met het opstellen van regionaal verkeersveiligheidsbeleid.

Doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem.

De Metropoolregio Eindhoven en de Provincie Noord-Brabant hebben samen een gezamenlijke regionale mobiliteitsagenda (RMA) opgesteld en deze tijdens de ontwikkeldag van december 2020 vastgesteld.

De RMA geeft een beeld van de strategie die de regio met zijn partners volgt om te komen tot het gewenste mobiliteitssysteem. Besloten is om voor 2021 met een interim RMA te werken, omdat de resultaten van het MIRT-onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid Brainport Eindhoven nog niet verwerkt konden worden in de RMA en deze wel richtinggevend kunnen zijn.

Om een RMA op te stellen, is het noodzakelijk om de ambities te formuleren. Dat doet de regio in het Streefbeeld Mobiliteit 2040. Het was de bedoeling om Streefbeeld en RMA in een paralleltraject op te stellen. Bouwstenen voor het Streefbeeld zijn er al, deels aangeleverd door de subregio's. Maar ook het MIRT-onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid is een belangrijke bouwsteen. Om de resultaten van dit onderzoek mee te kunnen nemen en goed te verwerken in het Streefbeeld Mobiliteit, is besloten is om het vaststellen van het Streefbeeld uit te stellen.

Aan de RMA is een uitvoeringsgericht mobiliteitsprogramma (RMP) gekoppeld. Hierin zijn de projecten opgenomen waarin wij als regio gemeenten in 2021 willen investeren. Projecten die opgenomen worden in het regionale mobiliteitsprogramma kunnen in aanmerking komen voor een (financiële) bijdrage van de provincie.

Op basis van het RMP heeft de provincie besloten om €7.759.879,- bij te dragen aan projecten op het gebied van infrastructuur, fietsverbindingen, verbeteren OV en verkeersveiligheid.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten	305.249	258.301	239.936	18.365
Programmakosten				
- Faciliteren regionale samenwerking	59.352	59.352	26.934	32.417
- GGA	106.800	62.109	62.109	0
Lasten	471.401	379.761	328.979	50.782
- Faciliteren regionale samenwerking	20.000	20.000	20.440	440
- GGA	106.800	62.109	62.109	0
Baten	126.800	82.109	82.549	440
Saldo	-344.601	-297.652	-246.430	51.222

BESTUURLIJKE SAMENWERKING

ORGANISATIE, REGIONALE STRATEGIE EN GULBERGEN

Opgave lange termijn

Bestuurlijke samenwerking

In 2019 is het nieuwe samenwerkingsakkoord vastgesteld, met een aangepaste inhoudelijke opgave en een aangepaste governance. Kern van de samenwerking is dat de 21 gemeenten op basis van collectief eigenaarschap uitvoering geven aan het samenwerkingsakkoord. In het jaarlijkse werkprogramma wordt dit onder aansturing van de voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg samen met het portefeuillehoudersoverleg geconcretiseerd.

De bestuurlijke regionale samenwerking gebeurt in een goed functionerend netwerk. Samenwerking gebeurt, afhankelijk van het onderwerp, met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

Ter ondersteuning van de samenwerking van de 21 gemeenten is een gezamenlijke regionale ondersteuningsorganisatie beschikbaar, Team MRE. Team MRE bestaat uit procesmanagers die zich richten op het organiseren van het proces om te komen tot een gemeenschappelijk en gedragen kader, de integraliteit tussen de thema's en het bewaken daarvan. Team MRE organiseert en ondersteunt de ambtelijke werkgroepen, de portefeuillehoudersoverleggen, de metropoolconferenties, Raadstafel 21 en andere ontmoetingen tussen de gemeenten en andere partijen. Daarnaast wordt het bestuurlijk proces van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur gefaciliteerd.

Bij het vaststellen van het samenwerkingsakkoord is aangegeven dat eerst ervaring wordt opgedaan met de aangepaste governance voordat dit wordt verwerkt in een bijgesteld Gemeenschappelijke Regeling. We gaan ervanuit dat in 2021 een aangepaste Gemeenschappelijke Regeling aan de 21 gemeenteraden wordt voorgelegd.

De regionale vraagstukken, ambities en ontwikkelingen vragen om continue aandacht op de koers van de Metropoolregio. Dit vraagt van het bestuur en de 21 gemeenten adaptief meebewegen. Het beschikken over een regionaal langer termijn perspectief helpt om met elkaar de koers te bepalen.

Gulbergen

Het realiseren van de eindafwerking, pre-nazorg en het op een milieutechnisch verantwoorde wijze overdragen van de gesloten stortplaats aan de provincie voor eeuwigdurende nazorg. De ontwikkeling van het Landgoed Gulbergen tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, passend binnen de Brainport-ambitie van de regio. Daarnaast is de Metropoolregio eigenaar van de gronden.

Opgaven en resultaten 2020

Bestuurlijke samenwerking

We hebben de volgende concrete opgaven:

Werkprogramma 2021

In het najaar 2020 doorlopen we het proces om te komen tot een vastgesteld Werkprogramma 2021. Het Werkprogramma is onderdeel van de lijn: Samenwerkingsakkoord 2019-2022, werkprogramma 2020, Begroting 2021, Werkprogramma 2021. Het is een werkprogramma met draagvlak bij de 21 gemeenten, bestuurlijk en ambtelijk. Gemeenten voelen zich eigenaar van het Werkprogramma 2021, en voelen dat het collectief van gemeenten verantwoordelijk is voor de uitvoering

Ontwikkeldagen provincie - regio

Provincie en de regio maken of bereiden tijdens de ontwikkeldagen afspraken voor op onderwerpen die met ruimte en/of bereikbaarheid te maken. Voor de regio gaat het om de thema's energietransitie, transitie landelijk gebied en mobiliteit, voor de subregio's gaat het om onderwerpen als detailhandel, wonen en bedrijventerreinprogrammering.

De regio gaat de processen op de beleidsthema's sturend laten zijn voor de agendering van de ontwikkeldagen. Dit leidt tot het versnellen van beleidsprocessen en een versteviging van het partnerschap met de provincie.

De regio en subregio's gaan de voorbereiding van de ontwikkeldagen verbeteren om het rendement van ontwikkeldagen te verhogen.

Metropoolconferenties

Organiseren van twee metropoolconferenties, met als doel het tijdig betrekken van de gemeenteraden bij de regionale opgaven zodat zij in staat worden gesteld hun verantwoordelijkheid als gemeenteraad te kunnen nemen. Daartoe wordt tweemaal per jaar een metropoolconferentie gehouden gericht op o.a. ontwerpbegroting, werkprogramma e.d. Het richt zich op de regionale strategie en kaders; de regionale opgaven en de bovenregionale agenda; inhoudelijke acties werkprogramma; eigenaar te zijn van de regionale ambitie.

Raadstafel21

Wij organiseren circa vier keer per jaar een Raadstafel21. De Raadstafel21 is voor en door raadsleden, en is opgezet om de raadsleden beter te betrekken. Van elke gemeente zijn twee vaste raadsleden vertegenwoordigd. Het is de vooruitgeschoven post van gemeenteraadsleden waarbij de Metropoolregio Eindhoven ideeën, voorstellen, visies etc. kan toetsen. De Raadstafel21 is geen geïnstitutionaliseerd overleg.

Informatievoorziening

Faciliteren (uniforme) informatievoorziening tussen colleges en raden over de Metropoolsamenwerking. Er voor zorgen dat de portefeuillehouders die op één van de regionale thema's deelnemen aan het regionaal overleg de eigen gemeente op een eenduidige en heldere manier lokaal kunnen informeren.

Om actuele ontwikkelingen binnen de Metropoolregio te delen, maken we gebruik van digitale nieuwsbrieven (Metropoolregio Eindhoven Nieuws), Twitter, LinkedIn, Facebook en onze website. Voor de samenwerking met onze gemeenten en andere partijen maken we gebruik van groepen via Agora extranet.

Ondersteuning Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

- Wij bereiden in beginsel vijf keer per jaar een vergadering van het Algemeen Bestuur voor. Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven stelt de kaders van het beleid vast dat door het Dagelijks Bestuur wordt uitgevoerd.

- Wij organiseren één keer per maand een vergadering van het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven zorgt voor de externe vertegenwoordiging van de regio, de interne afstemming en werking en het functioneren van het Algemeen Bestuur.

Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling

Op basis van de ervaring in 2019 en 2020 wordt in 2021 de Gemeenschappelijke Regeling aangepast. Dit vereist een daarop aangepast proces en procedure omdat 21 gemeenteraden unaniem moeten instemmen met de Gemeenschappelijke Regeling. Eind 2020 wordt een procesvoorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling opgesteld.

Lange termijn regionale strategie

Het Dagelijks Bestuur zal een proces uitlijnen om te bepalen hoe we binnen de Metropoolregio Eindhoven kunnen toe werken naar een lange termijn strategie. Daartoe zal eerst een verkenning plaatsvinden m.b.t. de scope van deze strategie.

Afstemming over regionale samenwerking met de regiogemeenten en de andere GR-en

- Wij organiseren periodiek bijeenkomsten voor bestuursambtenaren, griffiers om hen mee te nemen in de actuele ontwikkelingen en om tot procesafspraken te komen.
- Wij hebben regelmatig overleg met de gemeentesecretarissen. Indien gewenst bezoeken wij de gemeenteraden.
- Periodiek overleg met de andere GR-en om te komen tot een afgestemde aanpak m.b.t. P&C-cyclus, bedrijfsvoeringsvraagstukken en gezamenlijke opgaven

Begroting, Bestuursrapportage, Jaarrekening en Werkprogramma

- De Begroting 2021 versturen we tijdig naar de colleges. Na de inzagetermijn wordt de Begroting 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
- Begin 2020 stellen wij een Jaarrekening op over het jaar 2019. Deze zenden we in april naar de colleges en de raden. De behandeling is in het Algemeen Bestuur.
- Wij stellen tussentijds een Bestuursrapportage (BURAP) op.
- Najaar 2020 stellen we een nieuw werkprogramma voor 2021 op.
- Als zich tussentijds nieuwe thema's aandienen die niet passen binnen de vastgestelde opdrachten, wordt op basis van het aanpassingsproces zoals beschreven in het Samenwerkingsakkoord en het Statuut overlegorganen Metropoolregio Eindhoven 2019 de afweging gemaakt of deze opgepakt moeten en kunnen worden.

Gulbergen

Officieel is de stortplaats nog niet gesloten, de nazorg is niet overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant (zoals wettelijk is bepaald). De provincie wil zekerheden omtrent de risico's van nazorg, alvorens verantwoordelijkheid te nemen. De regio zal een afkoopsom voor de nazorg moeten betalen aan de provincie (doelvermogen).

Betrokken partijen

Bestuurlijke samenwerking

In het kader van bovengenoemde activiteiten stemmen de 21 gemeenten met elkaar af: colleges, raadsleden en ambtenaren. Daarnaast vindt er periodiek afstemming plaats met andere samenwerkingspartners, zoals provincie, waterschappen, Brainport Development NV en de andere 3 GR-en. Team MRE organiseert de afstemming, ontmoeting en kennisdeling tussen de gemeenten en de andere partijen.

Gulbergen

- De door de Regioraad/Algemeen Bestuur in het leven geroepen Adviescommissie Gulbergen zijnde adviesorgaan voor het Dagelijks Bestuur.
- De grondgebied gemeenten Nuenen c.a. en Geldrop-Mierlo.
- Libema zijnde exploitant van het Dierenrijk.
- De provincie Noord-Brabant en Attero in het kader van de overdracht en nazorg van de stortplaats Gulbergen.

Resultaten 2020

Algemeen

2020 was het jaar waar de veerkracht van onze samenwerking en de wijze hoe we gewend zijn elkaar te ontmoeten aardig op de proef gesteld. Zoals in dit jaarverslag ook is terug te lezen, zijn er desondanks ontzettend veel resultaten bereikt met elkaar. De veerkracht en gezamenlijke aanpak is als voorbeeld goed terug te zien in de economische herstelaanpak. Ook de noodzakelijke regionale afstemming en besluitvorming op de verschillende dossiers heeft met een digitale aanpak plaats kunnen vinden. Om met elkaar in contact te blijven zijn de digitale werkvormen doorontwikkeld. Naast de inhoudelijke thema's zijn ook de regionale Ontwikkeldag Zuidoost-Brabant en de Metropoolconferentie van dit najaar omgezet naar hybride werkvormen. Daarnaast heeft de crisis soms gevolgen (gehad) voor de procesplanning, zoals bij de Regionale Energiestrategie.

Focus op versterken samenwerking

In het Werkprogramma 2020 is binnen het programma Bestuurlijke Samenwerking de focus gericht op het versterken van de samenwerking, het bestuurlijk netwerk en de relatie met de gemeenteraden. Er is samen met de voorzitter en vicevoorzitter van de Raadstafel21 gewerkt aan een continue terugkoppeling bij de Raadstafel21 door actuele onderwerpen te agenderen. Tijdens de Coronacrisis zijn extra informele overleggen georganiseerd met de voorzitter en vicevoorzitter van de Raadstafel21 om de informatiebehoefte bij raadsleden te toetsen. In het najaar hebben verschillende actieve informatiesessies plaatsgevonden met de raadstafel21 over onderwerpen zoals Brede welvaart en de wijze waarop sturing en betrokkenheid versterkt kan worden op verbonden partijen in zijn algemeenheid.

Kennis en informatie geven ons de mogelijkheid om met elkaar het goede gesprek te blijven voeren over de belangrijkste opgaven voor ons als 21 gemeenten en hoe daar bovenlokaal gezamenlijke meerwaarde op behaald kan worden. In dat verlengde is in 2020 gestart met het nadrukkelijker inzetten op verkenningen en kennisontwikkeling. In dat verlengde zal dat ook doorgezet worden naar 2021 als aanloop naar de doorontwikkeling van het Samenwerkingsakkoord 2022 e.v. Brede welvaart zal daarbij als verbindend en overkoepelend thema worden gebruikt op onze 4 thema's. Begin 2021 zal de Regionale monitor Brede welvaart worden opgeleverd.

De samenwerking van ons als 21 gemeenten in het netwerk is onderdeel van een dicht samenwerkingslandschap binnen Zuidoost-Brabant. We verbinden verschillende agenda's met elkaar en stemmen ook onze agenda af met de agenda's van de verschillende subregio's om dubbelingen te voorkomen. Enkele voorbeelden daarvan in het 2^e deel van dit jaar zijn de verbinding tussen de subregionale agenda's rondom bedrijventerreinen in relatie tot de Ontwikkeldag en de procesondersteuning van de Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant als gezamenlijke inzet richting de Omgevingsagenda van het landsdeel Zuid Nederland. De Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant is op 17 december 2020 vastgesteld en dient als het 'spoorboekje' van de regio waarin alle afspraken landen die op de verschillende bovenlokale schaalniveaus met elkaar worden gemaakt.

Verbinding en coördinatie

Om de verbinding binnen dit samenwerkingslandschap verder te versterken en om proactief in te spelen op programma's van provincie en Rijk is de coördinatie op de Ontwikkelag meer binnen de regio belegd. Daardoor vindt afstemming met en tussen de 21 gemeenten over de inhoudelijke inbreng van de regio Zuidoost-Brabant als geheel plaats. Dit positioneert de regio als geheel op de bovenliggende bestuurstafel met provincie en beide waterschappen en draagt bij aan de integraliteit van de opgaven. De gemeenten en de subregio's focussen zich op de inhoud en regionaal bieden wij als samenwerking het platform om deze agenda's met elkaar te verbinden en in een afgestemde coördinatie in te brengen op bovenregionale tafels.

Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant en Omgevingsagenda Brabant-Limburg

Om ervoor te zorgen dat de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en de omgevingsvisies en doelen van provincies en gemeenten op elkaar aansluiten, komen er omgevingsagenda's. De omgevingsagenda is een nieuw ruimtelijk, integraal sturingsinstrument. In deze agenda's staan de verschillende omgevingsvisies – nationaal, provinciaal en gemeentelijk – met elkaar in verbinding. Nieuw is dat de volledige scope voor de fysieke leefomgeving hierin wordt meegenomen en een gebiedsgerichte uitwerking krijgt. Dus inclusief bijvoorbeeld energietransitie, natuur en cultureel erfgoed, enzovoorts.

Er is sprake van twee lagen:

- Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant: Opgaven, waarover gemeenten/regio realisatieafspraken maken met de provincie/waterschappen - gereed december 2020 en
- Input voor de Omgevingsagenda Brabant-Limburg: Opgaven, waarover gemeenten/regio/provincie/waterschappen realisatieafspraken willen maken met het Rijk – gereed mei 2021.

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van gemeenten, provincie en waterschappen heeft dit voorbereid. De ondersteuningsorganisatie van de Metropoolregio heeft de coördinerende verantwoordelijkheid om het proces goed uit te lijnen. Dit alles heeft geresulteerd in de vaststelling van deze agenda op de Ontwikkelag van 17 december 2020.

Metropoolconferentie

Dit najaar heeft er (gelukkig) weer een Metropoolconferentie plaatsgevonden, weliswaar in aangepaste vorm. Ruim 110 deelnemers (raadsleden, collegeleden) hebben zich hiervoor aangemeld. De Metropoolconferentie stond in het teken van het concept-Werkprogramma 2021. Tijdens de conferentie konden raadsleden om, in navolging van de portefeuillehouders, meedenken over de belangrijkste acties voor 2021 binnen de vier thema's. De inbreng tijdens de conferentie is meegewogen bij het verder uitwerken van het concept-Werkprogramma 2021.

Werkprogramma 2021

Door de 21 gemeenten is vlak voor de zomervakantie begonnen met de concretisering van het concept-Werkprogramma 2021. Dit concept is na de ambtelijke voorbereiding besproken in de inhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen en verder aangescherpt. De laatste stap in de voorbereiding van het concept-werkprogramma heeft plaatsgevonden via de Metropoolconferentie van 7 oktober 2020. Na verwerking van de laatste input is, als sluitstuk, het concept-Werkprogramma 2021 voor zienswijzen aangeboden aan de gemeenteraden van de 21 gemeenten. De gemaakte zienswijzen zullen nog verwerkt worden in het definitieve werkprogramma wat uiteindelijk ter vaststelling aangeboden zal worden aan het algemeen bestuur van 24 februari 2021.

Samenwerking vier grote regionale Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, Metropoolregio Eindhoven, Omgevingsdienst en Veiligheidsregio)

Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur in december 2019 de opdracht gegeven onderzoek te doen naar de mogelijkheden van samenwerking en de synergievoordelen. We zijn tot de gezamenlijke conclusie gekomen dat er geen toegevoegde waarde zit in het anders organiseren van de bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur is wel van mening dat binnen de 4 Gemeenschappelijke Regelingen als geheel efficiency te behalen moet zijn en dat blijvend gekeken moet worden naar intensivering van de samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering.

Met de intensivering van de bestaande samenwerking en de brede bestuurlijk inhoudelijke afstemming kunnen we de gemeenten efficiënt en effectief ondersteunen bij de lokale en regionale opgaven. We vinden het belangrijk dat de gemeentebesturen goed aangesloten blijven bij de vier Gemeenschappelijke Regelingen. Daarom zullen de vier organisaties zich in de gebruikelijke raadsinformatiebijeenkomsten over de ontwerpbegroting 2022 in april 2021 gezamenlijk presenteren aan de gemeenteraden. In het najaar van 2021 zullen wij de raden informeren over de lange termijn ontwikkelingen.

Technische aanpassing Gemeenschappelijke Regeling

Op 27 maart 2019 heeft het Algemeen Bestuur het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en Statuut Overlegorganen 2019 vastgesteld. Echter de Gemeenschappelijke Regeling is nog niet aangepast, omdat is afgesproken tot en met 2020 ervaring op te doen met de nieuwe manier van werken en we op basis daarvan in 2021 een geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling vaststellen. Het Algemeen Bestuur heeft in vergadering 16 december 2020 ingestemd met het procesvoorstel voor de technische aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling. Een ambtelijke begeleidingsgroep van bestuursambtenaren adviseert het Dagelijks Bestuur hierover. Uitgangspunt is dat het Algemeen Bestuur de aangepaste regeling in de vergadering van 30 juni 2021 vrijgeeft voor vaststelling door de gemeenten, zodat de regeling eind 2021 in werking kan treden.

Landgoed Gulbergen

De opgave voor Gulbergen betreft allereerst de overdracht van de stortplaats aan de Provincie Noord-Brabant. Daartoe wordt eerst een Nazorgplan gemaakt. Vervolgens zal de provincie dit moeten goedkeuren. Aan het Nazorgplan wordt momenteel gewerkt. Dit gebeurt in overleg met de provincie. Ook hebben veelvuldig gesprekken plaatsgevonden met de provincie, die er uiteindelijk toe hebben geleid dat er een bestuurlijke interventie heeft plaatsgevonden ten aanzien van de wijze, waarop het proces in het kader van de nazorg is ingeregeld. Begin 2021 zal er een nieuw proces kunnen worden uitgelijnd.

De tweede opgave voor Landgoed Gulbergen betreft de ontwikkeling van dit gebied. Om tot een ontwikkeling te komen, zijn in het verleden diverse pogingen gedaan om in samenwerking met Attero/Gulbergen BV – de erfpachter van het Landgoed – een ontwikkeling te realiseren. Deze samenwerking is tot heden onvoldoende succesvol geweest. Dit heeft ertoe geleid dat het proces ingezet is met doel om de erfpacht te beëindigen. Na diverse onderhandelingsronden zijn wij erin geslaagd om dit proces het afgelopen jaar af te ronden. Hierdoor heeft de Metropoolregio Eindhoven vanaf 21 december 2020 weer de volledige eigendom van het gebied Landgoed Gulbergen.

Deze stap was noodzakelijke om Landgoed Gulbergen op termijn integraal te kunnen ontwikkelen, waarbij rekening wordt gehouden met de maatschappelijke belangen.

De ambtelijke sessies die tussen de beide grondgebied gemeenten en de provincie hebben plaatsgevonden over mogelijkheden en randvoorwaarden voor een mogelijke invulling van Landgoed Gulbergen zullen nu vervolgens het bestuurlijke traject in gaan.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten	340.292	325.063	343.800	-18.737
Programmakosten				
- Bestuurlijke samenwerking, organisatie en regionale strategie	203.961	240.112	248.598	-8.485
- Gulbergen	165.000	165.000	184.075	-19.075
Lasten	709.253	730.175	776.473	-46.298
- Bestuurlijke samenwerking, organisatie en regionale strategie	3.017.369	3.017.369	3.040.646	-23.278
- Gulbergen	165.000	221.000	11.959.304	-11.738.304
Baten	3.182.369	3.238.369	14.999.951	11.761.582
Saldo	2.473.116	2.508.193	14.223.477	11.715.284

REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM EINDHOVEN (RHCe)

Opgave lange termijn

Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) heeft enerzijds een wettelijke taak met betrekking tot de archiefzorg en wil anderzijds het geheugen van de samenleving zijn en daarmee een bijdrage leveren aan de identiteit van de regio.

De formele doelstelling ligt verankerd in de Archiefwet 1995: het RHCe fungeert als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.

Opgave en resultaten 2020

Het RHCe voert op verzoek van de gemeenten een deel uit van de bij de gemeenten berustende wettelijke taken, o.m. aangaande het beheer van de overgebrachte archieven van overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant (m.u.v. gemeente Gemert-Bakel); daarnaast is het RHCe belast met het toezicht op de archiefzorg en -vorming door de gemeenten (inspectie en advies);. Voorwaarden daarvoor zijn:

- archiefopslag dat voldoet aan wettelijke normen en regelgeving;
- voldoende raadpleegbaarheid van het archiefbestand;
- een collectie die correspondeert met de regionale identiteit;
- een documentaire informatiehuishouding die voldoet aan de wettelijke normen en regelgeving en documenten die voldoen aan de vereisten van een archiefdocument
- inventarissen en indexen volgens overeengekomen normen (ontsluiting en publieksvoorzieningen).

Betrokken partijen

Deelnemende gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, geïnteresseerden in erfgoededucatie, cultuurhistorie en erfgoedbeheer.

Resultaten 2020

Bij en krachtens de Archiefwet 1995 worden regels gesteld ten aanzien van de zorg, het beheer, de bewaring en het toezicht op het beheer aangaande (overheids-)archieven en de inhoud daarvan. Daarbij moet worden voldaan aan beperkende en verplichtende regels uit overige wetgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Auteurswet en de Wet hergebruik overheidsinformatie. Het doel van de Archiefwet is niet slechts een goed geordend en toegankelijk archief, maar ook borging van de bewaring van het cultuurhistorische karakter van archieven.

Het betreft taken die de wetgever aan gemeenten heeft opgedragen. Twintig gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant laten deze taken ten aanzien van Archiefwet- en regelgeving uitvoeren door het RHCe. Daarmee is het RHCe een uitvoeringsorganisatie die diensten voor gemeenten, burgers en instellingen verricht, onder andere door het beheer van archieven en collecties en beschikbaarstelling ter raadpleging daarvan.

Op basis van de Archiefwet oefent het RHCe toezicht uit op het archiefbeheer door gemeenten, accepteert overbrenging van gemeentelijke archiefbescheiden naar de gemeenschappelijke archiefbewaarplaats, draagt zorg voor het beheer van de gemeenschappelijke gemeentelijke archiefbewaarplaats, stelt archiefstukken ter raadpleging beschikbaar aan gemeenten en burgers,

en verstrekt op basis van de gemeenschappelijke regeling adviezen over informatiebeheer van gemeenten.

Indien particuliere archieven en collecties zijn opgenomen in de archiefbewaarplaats vallen ook deze onder de Archiefwet. Daarmee presenteert het RHCE historische gegevens van de regio en biedt mogelijkheden deze te verbinden met een breed publiek in de samenleving.

In het jaar 2020 heeft het RHCE gewerkt aan verdere professionalisering in het kader van verandering en aanpassing. Daarmee is een beweging in gang gezet er meer toe te doen voor gemeenten, en voor de cultuurhistorie- en erfgoedpartners (oudheidkunde-verenigingen, heemkundekringen, erfgoedstichtingen en vele anderen). Daartoe is ook in 2020 veel gecommuniceerd; onder anderen met college- en raadsleden, en ook met onze erfgoedpartners (onder meer goedbezochte bijeenkomsten door middel van webinars -in verband met de Covid pandemie).

Vanwege de maatregelen van de Bestuurscommissie is er ook in 2020 veel verbeterd. De Bestuurscommissie RHCE en het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven hebben in de eerste helft van 2020 besloten over de toekomst van het RHCE: we gaan door met het RHCE als kennisinstituut op het gebied van archivalie en informatica, met de opdracht om de door o.m. de Archiefwet 1995 aan gemeenten opgedragen wettelijke taken uit te blijven voeren: advisering, toezicht, bewaring en raadpleegbaar stellen van gemeentelijk en particulier historisch erfgoed.

Vanwege het belang daarvan heeft het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven op 16 december 2020 de besluiten van de Bestuurscommissie en het Dagelijks Bestuur overgenomen. Ter voorbereiding daarvan zijn de gemeenteraden geconsulteerd, aan de hand van de begeleidende onderbouwende documenten ten behoeve van het AB-besluit.

De genoemde besluiten luiden:

- De taken van het RHCE, zoals die uit wet- en regelgeving en uit de tekst van de gemeenschappelijke regeling voortvloeien, onverkort voort te zetten,
- De huidige uitvoeringsactiviteiten, dienstverlening en werkwijzen van het RHCE te continueren,
- De advisering aan gemeenten te intensiveren (met name informatica en archivalie),
- Met zusterinstelling(en) samen te werken ten voordele van dienstverlening aan gemeenten, instellingen en burgers (o.m. functionaliteit en toepassingsgebieden van het e-depot).

Naar aanleiding van de consultatieronde bij de gemeenten heeft elke van de 20 in het RHCE participerende gemeenten gereageerd. Dat zegt iets over de betrokkenheid en het aan het RHCE gehechte belang door die gemeenten; het resultaat is positief; 19 van de 20 gemeenten stemmen in met de voorstellen.

De Bestuurscommissie zal kritische opmerkingen aanvaarden om te komen tot een nog professioneler organisatie, met adequate dienstverlening en juiste advisering.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten	1.026.592	1.026.592	794.812	231.780
Programmakosten	1.153.420	1.153.420	804.117	349.303
Lasten	2.180.012	2.180.012	1.598.929	581.082
Baten	3.082.680	3.082.680	3.068.189	-14.491
Saldo	902.668	902.668	1.469.260	566.592

OVERHEAD

METROPOOLREGIO EINDHOVEN & RHCE

Opgave

Aangaande de bedrijfsprocessen dient het volgende te worden bereikt:

- efficiënt en effectief regelen van de bedrijfsvoering;
- flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering;
- borgen van kwaliteit dienstverlening aan gemeenten, burgers en instellingen.

Opgave en resultaten 2020

Om de kosten van overhead inzichtelijk en transparant te hebben worden deze conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verantwoord op een afzonderlijk programma. Hierbij dient de Notitie Overhead als uitgangspunt.

De organisatie Metropoolregio Eindhoven bestaat uit twee diensten, de netwerkorganisatie Metropoolregio Eindhoven en het RHCE. Eerstgenoemde is een kleine netwerkorganisatie met een grote flexibiliteit, het RHCE daarentegen moet worden gezien als een uitvoeringsorganisatie waarbij steeds verder voortschrijdende automatisering, informatisering en digitalisering een grote rol speelt.

Voor beide diensten geldt dat de bedrijfsvoering zo ingericht is dat deze efficiënt is en in overeenstemming is met de taken en schaal van de dienst. De taken op het gebied van financiën, personeel en organisatie zijn in 2020 voor beide diensten uitgevoerd door de werkorganisatie Metropoolregio Eindhoven, de facilitaire functie en ICT dienstverlening is belegd bij het RHCE.

Resultaten 2020

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de bedrijfsactiviteiten 2020 van het concern Metropoolregio Eindhoven.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 2e wijziging	Realisatie 2020	Saldo
Personele kosten				
- Metropoolregio Eindhoven	508.799	508.799	521.430	-12.631
- RHCE	339.208	339.208	341.714	-2.506
Programmakosten				
- Metropoolregio Eindhoven	641.771	635.398	367.705	267.693
- RHCE	652.469	652.469	659.219	-6.749
Lasten	2.142.247	2.135.874	1.890.068	245.806
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	1.752	1.752
- RHCE	10.706	10.706	13.163	2.456
Baten	10.706	10.706	14.915	4.209
Saldo	-2.131.541	-2.125.168	-1.875.153	250.015

PARAGRAFEN

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Paragrafen

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding belicht. Het betreft de paragrafen:

- weerstandsvermogen en risicomanagement
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid
- onderhoud kapitaalgoederen
- rechtmatigheid

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2018 de *nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven* vastgesteld. In de nota is vastgelegd wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is beschreven welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's bij de jaarrekening geïnclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Geconcludeerd kan worden dat de benodigde weerstandscapaciteit voor beide diensten voldoende is om de risico's af te dekken.

Vermogenspositie

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven (Metropoolregio Eindhoven, Regionaal Historisch Centrum en Voorziening Gulbergen) realiseert volgens de Begroting 2020 na tweede wijziging een omzet van € 16,3 miljoen. Deze baten zijn volgens de Notitie Algemene Reserve (vastgesteld Algemeen Bestuur 1 november 2017) bepalend voor de berekening van de hoogte van de Algemene Reserve.

Metropoolregio Eindhoven

De baten die in de Begroting 2020 na tweede wijziging zijn toe te wijzen aan de Metropoolregio Eindhoven bedragen € 13,2 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 600.000 en € 1.200.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2020 bedraagt € 880.620, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor eenzelfde bedrag.

Regionaal Historisch Centrum (RHCE)

De baten die in de Begroting 2020 na tweede wijziging zijn toe te wijzen aan het RHCE bedragen ruim € 3 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 150.000 en € 300.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2020 bedraagt € 299.949, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor € 275.000.

Landgoed Gulbergen

Het weerstandsvermogen van de Landgoed Gulbergen wordt begrensd door de in de Voorziening / bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen aanwezige middelen. Door de afkoop van de erfpachtovereenkomst met Attero is beheer en exploitatie van het Landgoed Gulbergen geheel voor rekening en risico van de Metropoolregio Eindhoven.

Tot op heden is er met de Provincie Noord Brabant geen overeenstemming over de inhoud van het nazorgplan en de financiële vertaling hiervan naar het doelvermogen. Dit houdt in dat de kosten van pre-nazorg eveneens voor rekening blijven komen van de Metropoolregio Eindhoven. Het

uitblijven van bestuurlijke overeenstemming kan op termijn leiden tot uitputting van middelen in relatie tot de ontwikkeling van het landgoed.

Coronavirus COVID-19

Op dit moment wordt de wereld nog steeds geconfronteerd met de gevolgen van COVID-19. Ook de Metropoolregio Eindhoven ondervindt hier hinder van. De Rijksoverheid treft continue maatregelen waar de Metropoolregio gehoor aan moet geven. De eerste intelligente lockdown periode had sluiting van het pand voor medewerker en publiek tot gevolg. Medewerkers hebben gedurende deze periode zo veel mogelijk vanuit thuis gewerkt, diverse bijeenkomsten zijn geannuleerd, verschoven naar een latere datum of op afstand in digitale vorm gehouden.

Maatregelen zijn getroffen om archiefstukken fysiek toegankelijk te houden.

Tijdens deze periode zijn alle besluiten genomen welke wettelijk vereist waren (o.a. vaststelling Programmabegroting 2021 en de Jaarrekening 2019). Er heeft geen vertraging in de besluitvorming plaatsgevonden

Na de versoepeling van de maatregelen is een start gemaakt met het COVID-proof maken van het pand aan de Raiffeisenstraat zodat zowel medewerkers als publiek een veilige omgeving geboden kon worden. De studiezaal is weer opengesteld voor publiek en zijn de medewerkers weer voor korte perioden naar de werkplek op kantoor gegaan. Op dit moment hebben we echter weer met een opleving van het virus te maken en is zowel de studiezaal als de kantooromgeving als gevolg van landelijke maatregelen weer tijdelijk gesloten. Hoe lang deze periode van onzekerheid nog duurt en wat het uiteindelijke effect zal zijn op de organisatie Metropoolregio Eindhoven, kan op dit moment niet worden ingeschat. Wat financiën betreft wordt de Metropoolregio Eindhoven niet getroffen door het virus aangezien de organisatie middelen ontvangt van de deelnemende gemeenten in de vorm van een inwonerbijdrage. Hierdoor kan de Metropoolregio Eindhoven gedurende deze crisis normaal aan de financiële verplichtingen blijven voldoen.

Beëindiging erfpacht Landgoed Gulbergen

De ontwikkeling van Landgoed Gulbergen is een proces dat al ruim 20 jaren speelt. In al die jaren hebben de volgende opgaven een rol gespeeld die nu nog steeds actueel zijn:

1. Het sluiten van de stortplaats en de overdracht van de (milieu-hygiënische) nazorg aan de provincie.
2. De ontwikkeling van Landgoed Gulbergen tot een (boven)regionaal park.

Ad 1. Nazorg stortplaats

Op grond van de Nazorgregeling Wet Milieubeheer dient een nazorgplan ter goedkeuring aan de provincie voorgelegd te worden, voordat deze overgedragen kan worden aan de provincie. Op dit moment wordt gewerkt aan de totstandkoming van het nazorgplan. Bij de overdracht van de stortplaats dient er een bijdrage (doelvermogen) te worden betaald aan de provincie voor de eeuwigdurende nazorg. De inmiddels afgedragen gelden zijn door de provincie ondergebracht in een Provinciaal nazorgfonds. Zodra het nazorgplan gereed is, worden de financiële consequenties voor de Metropoolregio Eindhoven inzichtelijk gemaakt en verwerkt in de P&C documenten.

Ad 2. Ontwikkeling Landgoed Gulbergen

In het verleden had Attero een inspanningsverplichting om Landgoed Gulbergen te ontwikkelen. Tussen partijen was een erfpachtovereenkomst aangegaan voor de ontwikkeling van het gebied. De kosten van de ontwikkeling kwamen volledig ten laste van de Metropoolregio Eindhoven. Voor het afdekken van deze verplichtingen waren voorzieningen getroffen in de balans. Omdat Attero er niet in slaagde om een voldragen ontwikkelingsplan voor dit gebied te produceren is door het bestuur in 2018 besloten om een exit strategie te onderzoeken. De exit strategie dient toe te zien op overdracht van Landgoed Gulbergen aan een marktpartij en tegelijk een ontwikkeling in overeenstemming met gemeentelijke/regionale doelstellingen.

Medio december 2020 is door de partijen Gulbergen B.V., Attero B.V. en Metropoolregio Eindhoven een hoofdovereenkomst gesloten voor de beëindiging van de erfpacht. Als gevolg van de beëindiging van de erfpacht heeft Metropoolregio Eindhoven een bedrag van circa € 17,1 miljoen aan Attero betaald. Het gevolg hiervan is dat Metropoolregio Eindhoven weer het volledige eigendom heeft van de gronden in het gebied. Daarnaast zijn de opstallen van de golfbaan en een tweetal woningen overgenomen. De overname van de opstallen en woningen is verdisconteerd in het bedrag van € 17,1 miljoen.

Als gevolg van de beëindiging van de erfpachtovereenkomst vervalt ook de verplichting om een ontwikkelingsvergoeding aan Attero te betalen. Dit heeft ertoe geleid dat in de jaarrekening 2020 de voorzieningen voor Landgoed Gulbergen zijn vrijgevallen ten gunste van het exploitatieresultaat. Omdat deze middelen echter beschikbaar moeten blijven voor de ontwikkeling van het gebied en het nog aan de provincie over te dragen doelvermogen in het kader van de nazorg van de voormalige stortplaats, zal bij de resultaatbestemming 2020 het voorstel worden gedaan om de middelen toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve.

In de eerste helft van 2021 zullen de financiële gevolgen van de ontwikkeling en het beheer van het landgoed inzichtelijk worden gemaakt. Ook zal de inrichting van de administratie waar nodig worden aangepast om de kosten en opbrengsten van de ontwikkeling zo goed als mogelijk te monitoren. Zodra meer inzicht is in de financiële gevolgen zullen deze worden verwerkt in de administratie en indien nodig worden vertaald in een begrotingswijziging.

Fiscale positie Landgoed Gulbergen

Naar aanleiding van een in 2017 uitgevoerde fiscale nulmeting is het afstemmingsoverleg met de Belastingdienst inzake de BTW-positie Landgoed Gulbergen nog niet afgerond. Gevolg hiervan is dat de in 2018 door de Belastingdienst oplegde naheffing over het jaar 2013 nog niet is afgewikkeld. Metropoolregio Eindhoven en de Belastingdienst blijven in overleg, waarbij nu tevens de toekomstige BTW-positie zal worden betrokken als gevolg van de afkoop erfpachtconstructie Attero in december 2020.

Claim Attero minderlevering brandbaar restafval 2015-januari 2017

Er is een eindvonnis in het geschil tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren 2015-januari 2017. Het NAI heeft geoordeeld dat, in tegenstelling tot de jaren 2011-2014, de Brabantse gewesten en gemeenten verplicht zijn een naheffing te betalen voor de minderlevering. De Metropoolregio Eindhoven heeft als contractpartner namens de 21 gemeenten uitvoering gegeven aan het financiële deel van het vonnis wat betrekking heeft op deze regio. Inmiddels is vanuit de Vereniging van Contractanten een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen, de zitting in deze zaak vindt plaats in april 2021. Indien de uitspraak negatief uitvalt voor de Brabantse gewesten en gemeenten, kan dit financiële gevolgen hebben voor de in de Metropoolregio Eindhoven deelnemende gemeenten omdat de door Metropoolregio Eindhoven vooruitbetaalde naheffing doorberekend zal worden naar deze gemeenten. Een verdeelsleutel hiervoor zal pas na een eventuele negatieve uitspraak worden bepaald.

Subsidie verstrekking

In het kader van subsidieverstrekking door het Stimuleringsfonds loopt er een juridisch geschil met een derde partij, zijnde geen subsidient. Zowel op publiekrechtelijke als civiele basis is deze zaak in het voordeel van de Metropoolregio Eindhoven beslecht. De betrokken partijen zijn het Rijk de Provincie en de Metropoolregio Eindhoven. De landsadvocaat is ingeschakeld, waarbij in eerste instantie de kosten van juridische bijstand voor 25 procent voor rekening van de Metropoolregio Eindhoven komen. Verwacht wordt dat dit dossier op korte termijn gesloten kan worden.

Werkkapitaal

Voorheen werd het werkkapitaal op de diverse thema's onttrokken aan de bestemmingsreserve Fysiek domein. De middelen in deze reserve waren niet onbeperkt waardoor het risico ontstond dat bij gelijkblijvende taken er in de toekomst geen werkkapitaal meer beschikbaar zou zijn. Met ingang van 2020 is dit opgelost en wordt het werkkapitaal voortaan structureel gedekt uit de inwonerbijdrage. Het hierdoor niet meer benodigde saldo van de bestemmingsreserve Fysiek domein is terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

Voorziening Reorganisatie SRE

Alle toekomstige verplichtingen volgend uit de transformatie van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven zijn gedekt binnen de voorziening Reorganisatie SRE.

Financiële kengetallen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat dit jaarverslag een aantal verplichte financiële kengetallen. De kengetallen zijn afgeleid van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen geven het bestuur inzicht in de financiële positie van de Metropoolregio Eindhoven. Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de onderstaande kengetallen vergeleken moeten worden.

De voorgeschreven kengetallen zijn:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de Metropoolregio Eindhoven heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tevens zijn in het BBV kengetallen voorgeschreven voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteiten. Deze kengetallen zijn met name van belang voor gemeenten. Beide kengetallen zijn niet van toepassing voor de Metropoolregio Eindhoven en zijn derhalve niet uitgewerkt.

De kengetallen laten het volgende beeld zien:

Financiële kengetallen		
Kengetallen:	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Netto schuldquote	-53%	-9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-47%	-6%
Solvabiliteitsratio	15%	55%
Structurele exploitatieruimte	3%	-3%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting:

De netto schuldquote van de Metropoolregio Eindhoven bedroeg ultimo 2020 negatief 9% (begroot negatief 53%). De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedroeg ultimo 2020 negatief 6% (begroot negatief 47%). De reden dat de netto schuldquote minder negatief was in 2020 dan begroot, is dat in december 2020 een bedrag van € 17,1 miljoen betaald moest worden in verband met de beëindiging van de erfpacht Landgoed Gulbergen. Daarnaast stegen de totale baten door de incidentele vrijval van de voorzieningen in de balans van Landgoed Gulbergen, wat eveneens tot een verslechtering leidde van de netto schuldquote. Doordat de netto schuldquote in 2020 negatief was, kan worden geconcludeerd dat de vorderingen de schulden per saldo overtreffen.

De solvabiliteitsratio bedroeg 55% ten opzichte van 15% begroot. De positieve ontwikkeling van de solvabiliteitsratio wordt primair veroorzaakt door het rekeningresultaat 2020. Op het programma Metropoolregio Eindhoven, Landgoed Gulbergen is een incidentele baat gerealiseerd van € 11,9 miljoen in verband met de vrijval van de voorzieningen Gulbergen als gevolg van de afkoop erfpachtconstructie Landgoed Gulbergen. Op grond van de solvabiliteitsratio kan worden geconcludeerd dat de Metropoolregio Eindhoven ruimschoots in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is volgens de bovenstaande becijferingen negatief. De structurele lasten overtroffen de structurele baten. Dit wil zeggen dat de Metropoolregio Eindhoven niet of nauwelijks in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

Op basis van de bovenstaande financiële kengetallen kan worden geconcludeerd dat de financieringsstructuur van de Metropoolregio Eindhoven gezond is, maar dat de exploitatie weinig tot geen ruimte biedt om structurele tegenvallers op te vangen.

Financiering

Inleiding

In de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden), Ruddy (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en de Wet Schatkistbankieren zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt daarbij door de wet als volgt gedefinieerd: "het sturen en beheersen van-, het verantwoorden over-, het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's". In de wet worden voorschriften, richtlijnen en normeringen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Zowel bij de begroting als bij de jaarrekening dient de Metropoolregio Eindhoven een paragraaf Financiering op te nemen. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze in 2020 uitvoering is gegeven aan de treasuryfunctie.

Kasgeldlimiet

Volgens de Wet Fido is de Metropoolregio Eindhoven verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet, uitgedrukt in een percentage (8,2%) van het totaal van de uitgaven, bepaalt het bedrag wat de Metropoolregio Eindhoven maximaal kort mag lenen. Op basis van de jaarrekening 2020 zou de kasgeldlimiet € 1,2 miljoen bedragen, echter omdat er geen behoefte is geweest om gelden aan te trekken, is hier geen risico gelopen.

Renterisico

Ook geeft de Wet Fido aan dat er inzicht moet worden gegeven in het renterisico voor de komende 4 jaren. Het renterisico ontstaat bij het aflopen van leningen. Eventueel nieuw af te sluiten leningen kunnen gepaard gaan met hogere rentekosten.

De Metropoolregio Eindhoven heeft een annuïteitenlening lopen bij de BNG voor de financiering nieuwbouw Regionaal Historisch Centrum. De looptijd van de lening is afgestemd op de looptijd van het activum. De lening bedroeg oorspronkelijk € 7.079.000 en heeft een looptijd van 40 jaar. Het huidige rentepercentage bedraagt 2,35%. De hoogte van de lening per 31 december 2020 bedraagt € 4,9 miljoen.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het totaal van de uitgaven. Voor de Metropoolregio Eindhoven is dit ruim € 3,0 miljoen op basis van de jaarrekening 2020. Het renterisico op de vaste schuld is de komende 4 jaar nihil.

Treasurybeheer

De administratieve organisatie en de uitvoering vinden plaats binnen de kaders van de Wet Fido, Ruddy en de wet Schatkistbankieren.

Het beleid is gericht op een verantwoord beheer van de middelen, waarbij risico's zoveel mogelijk worden uitgesloten en de kosten zo laag mogelijk worden gehouden.

Het schatkistbankieren bepaalt de uitvoering van de Treasury. Tijdelijk overtollige liquide middelen worden verplicht aangehouden bij het Ministerie van Financiën.

Per 31 december 2020 bedraagt de totale portefeuille € 10,3 miljoen, waarvan ruim € 8,6 miljoen wordt aangehouden in liquide vorm bij het Ministerie van Financiën.

Omdat in verband met de afkoop van de erfpachtconstructie Attero / Landgoed Gulbergen liquide middelen benodigd waren, is de perpetuele obligatie verkocht. Hiermee is een koersresultaat gerealiseerd van ruim € 570.000.

Binnen de wet Schatkistbankieren kunnen onder bepaalde voorwaarden middelen worden ge- en uitgeleend van of aan andere decentrale overheden (het zogenaamde onderling lenen). Van deze mogelijkheid heeft de Metropoolregio Eindhoven in 2020 geen gebruik gemaakt.

Landgoed Gulbergen

De middelen in de Voorziening / bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen worden aangehouden in de Schatkist. In het kader van de overdracht van de nazorg van de voormalige stortplaats en het hierbij behorende doelvermogen, is aan de provincie Noord Brabant bij vooruitbetaling reeds een bedrag van nominaal € 25,7 miljoen voldaan. Ter gedeeltelijke betaling van de afkoopsom erfpachtovereenkomst Attero is hiervan in 2020 een bedrag van € 10 miljoen teruggeroepen. De huidige waarde van deze portefeuille bij de provincie bedraagt ultimo 2020 € 23 miljoen.

Bedrijfsvoering

Algemeen

Goed bestuur

De Metropoolregio Eindhoven voert periodiek een governance toets uit op basis van de *Code goed openbaar bestuur*. Deze code is ontwikkeld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en geeft richtlijnen voor besturen van alle organisaties in het hart van de overheid. Het gaat om codes voor de volgende aspecten: Openheid en integriteit, participatie, behoorlijke contacten met burgers, doelgerichtheid en doelmatigheid, legitimiteit, lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording. Deze toets heeft tot op heden geen aanleiding gegeven tot aanpassingen.

Metropoolregio Eindhoven

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven is een organisatie met een grote flexibiliteit met betrekking tot de bedrijfsvoering. Aan de hand van een informatiebeleidsplan wordt continu gewerkt aan de verdere optimalisering met als doel overeenstemming tussen taak en schaal. COVID-19 heeft in 2020 een grote rol heeft gespeeld in de organisatie van de bedrijfsvoering. Zaken welke zijn opgepakt / afgerond:

- Aanpassing netwerkomgeving ICT gericht op het ongestoord kunnen werken vanuit de thuisomgeving en digitaal te kunnen overleggen/vergaderen (software en hardware).
- Faciliteren medewerkers met hulpmiddelen ten behoeve van de thuiswerkomgeving.
- Mobiele telefoons en notebooks zijn bij zowel MRE als RHCE vervangen.
- COVID-proof maken pand Raiffeisenstraat 18 waardoor zowel medewerkers als publiek een veilige omgeving geboden kan worden.
- Verdere Inrichting DI binnen Afas.
- Introductie van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren per 1 januari 2020.
- Afstemming over de Belastingdienst over BTW positie Landgoed Gulbergen, mede naar aanleiding van afkoop erfpachtconstructie Attero.
- Inkoopplan 2021 voor beide werkorganisaties opgesteld.
- Samen met de drie andere gemeenschappelijke regelingen GGD, ODZOB en Veiligheidsregio en een vertegenwoordiging vanuit de gemeenten en gemeentesecretarissen is een start gemaakt om de gezamenlijke beleidsnotities (synchronisatie P&C-cyclus, harmonisatie verordeningen) te actualiseren.
- Uitkomsten van het onderzoek naar het gezamenlijk uitvoeren van bedrijfsvoeringstaken door de vier grote gemeenschappelijke regelingen (GGD, ODZOB, Veiligheidsregio en Metropoolregio Eindhoven) zijn voorgelegd aan het Algemeen Bestuur op 16 december 2020.

Landgoed Gulbergen

Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven heeft het beheer en de beschikkingsmacht over de gelden in het kader van de verkoop van de aandelen van NV Razob overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Daartoe is de "Adviescommissie Gulbergen" ingesteld. Deze commissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de onttrekking aan de beschikbare middelen en de wijze van beheren van deze gelden. Voor de ambtelijke ondersteuning van de Adviescommissie is een procesmanager Landgoed Gulbergen aangewezen.

Verbonden partijen

Brainport Development NV

Brainport Development NV is een vennootschap met Triple Helix-aandeelhouders, waarbij het overheidsaandeel 50 procent is.

Brainport Development is gericht op het structureel verankeren van de Brainport Next Generation-strategie.

Gelet op de regionale opgave van Brainport Development wordt de financiering verkregen via een inwonerbijdrage en treedt de Metropoolregio Eindhoven op als enige subsidiënt en vervult zij de rol als regionale betaalautoriteit

De vier gemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) die ook in het aandelenkapitaal van Brainport Development NV deelnemen, worden op grond van de gemeenschappelijke regeling een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang.

Er zijn voor de Metropoolregio Eindhoven een aantal instrumenten voor de beïnvloeding van en de sturing op Brainport Development:

- Aan de voorkant, als het gaat om het programma en de aard van de activiteiten. Dit gebeurt in het thema Economie door de afgesproken consultatie over het jaarplan. Daarnaast is de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Brainport en heeft een formele rol als aandeelhouder.
- Bij de financiering, waarbij het gaat om de omvang van de uit te voeren activiteiten in relatie tot het budget. Op 1 juli 2020 heeft het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven ingestemd met een nieuwe financiering voor de periode 2021-2024.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Financiële gegevens Brainport Development NV	
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 3.265.620
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 3.286.620 (o.b.v. concept cijfers 2020)
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 2.317.297
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 3.613.746 (o.b.v. concept cijfers 2020)
Financieel resultaat 2020	€ 21.000 (o.b.v. concept cijfers 2020)

Breedband Regio Eindhoven B.V.

Op initiatief van het Regionaal Breedband Consortium Zuidoost-Brabant (RBC), bestaande uit circa 20 maatschappelijke organisaties en enkele bedrijven, is een breedbandring (glasvezelinfrastructuur) in Eindhoven, met uitlopers naar Geldrop-Mierlo, Veldhoven en Helmond gerealiseerd, waarop ook eigen vestigingen zijn aangesloten. Hiertoe zijn opgericht de Stichting Glasrijk en de exploitatiemaatschappij Breedband Regio Eindhoven BV.

De Metropoolregio Eindhoven, een van de "Founding Fathers", heeft een zetel in het Algemeen Bestuur van de Stichting Glasrijk en is aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven BV tot maximaal 136.000 gewone aandelen van nominaal € 1,-.

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) volgt onderstaand een recap van (financiële) informatie van de deelneming in Breedband Regio Eindhoven B.V.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Financiële gegevens Breedband Regio Eindhoven B.V.	
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 3.586.302
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 3.892.381 (o.b.v. concept cijfers 2020)
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 974.828
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 1.016.407 (o.b.v. concept cijfers 2020)
Financieel resultaat 2020	€ 306.079 (o.b.v. concept cijfers 2020)

Vereniging van Contractanten

De Vereniging van Contractanten (VvC) behartigt de gemeenschappelijke belangen van de Brabantse gewesten (en gemeenten) inzake de inzameling van huishoudelijk afval. De Metropoolregio Eindhoven is namens de 21 gemeenten lid van de VvC. De 21 gemeenten, de Metropoolregio Eindhoven en Attero hebben ieder individueel een overeenkomst gesloten inzake de regionale afvalverwerking op grond waarvan de gemeenten het eigendom van (onder andere) het huishoudelijk restafval overdragen aan Attero. Vervolgens heeft de Metropoolregio Eindhoven samen met de overige Brabantse gewesten Afvalsturing Brabant opgericht, waarmee vervolgens aanbestedings-overeenkomsten zijn gesloten voor de verwerking van huishoudelijk afval. Attero heeft als eigenaar van het afval deze overeenkomsten medeondertekend, waardoor het eigendom van het huishoudelijk afval is overgegaan op Afvalsturing Brabant. Zo lang het geschil over de minderlevering brandbaar restafval over de periode 2015-januari 2017 nog niet definitief is opgelost, wordt de vereniging in stand gehouden.

Grondbeleid

Landgoed Gulbergen

Om het Landgoed Gulbergen te kunnen realiseren, waren de betreffende gronden in (blote) eigendom van de Metropoolregio Eindhoven. Contractueel werden deze vervolgens in erfpacht gegeven aan Attero. Per 21 december 2020 is deze erfpachtovereenkomst met Attero beëindigd. Hiermee is het volledige eigendom van het gebied Landgoed Gulbergen weer in handen van de Metropoolregio Eindhoven gekomen, inclusief het beheer van het gebied. De Metropoolregio Eindhoven zet de komende periode in op een overdracht van het landgoed aan de markt waardoor ontwikkeling mogelijk zal worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouw Raiffeisenstraat 18 Eindhoven

Groot onderhoud aan pand aan de Raiffeisenstraat 18 te Eindhoven wordt uitgevoerd conform het Meerjaren Onderhouds Planning (MJOP) 2019-2028. Op grond van dit plan wordt jaarlijks € 52.100 gestort in de voorziening groot onderhoud. De kosten voor groot onderhoud worden gedekt uit deze voorziening. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Rechtmatigheid

De accountant dient in zijn controleverklaring een oordeel te geven over de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. Ten aanzien van het aspect rechtmatigheid spelen het begrotingscriterium (passen de uitgaven binnen de geautoriseerde begroting?) en het voorwaardencriterium (in hoeverre wordt de externe en interne wet- en regelgeving opgevolgd?) een belangrijke rol. De reikwijdte van de accountantscontrole is vastgelegd in het controleprotocol.

Voorwaardencriterium

Voor de rechtmatigheidscontrole is de volgende regelgeving in het bijzonder relevant:

- Verordening ex artikel 212 van de gemeentewet betreffende de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling
- Verordening ex artikel 213 van de gemeentewet betreffende de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het treasurystatuut waarin de voorwaarden en bevoegdheden aangaande de financiering zijn vastgelegd.
- Het inkoopbeleid van de Metropoolregio Eindhoven.

De naleving van de regelgeving wordt gemonitord middels verbijzonderde interne controle. Uit deze controles blijken geen materiële rechtmatigheidsfouten.

Begrotingscriterium

De spelregels omtrent het begrotingscriterium zijn nader uitgewerkt in het controleprotocol. Hierin staat vermeld dat wanneer het gerealiseerde programmasaldo hoger is dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen per definitie sprake is van onrechtmatige uitgaven. Als algemene regel is in het controleprotocol opgenomen dat alle overschrijdingen die per begrotingsonderdeel per saldo 10% van het programmasaldo, met een ondergrens van € 50.000, te boven gaan gemeld worden.

Onderstaand is een recapitulatie opgenomen van de begrote versus gerealiseerde programmasaldi (exclusief mutaties in de reserves).

Programma	Saldo begroot	Saldo gerealiseerd	Verschil
Metropoolregio Eindhoven	-722.671	12.179.355	12.902.026
RHCe	902.668	1.469.260	566.592
Algemene dekkingsmiddelen	-500.429	-498.978	1.451
Overhead	-2.125.168	-1.875.153	250.015
Heffing vpb	-5.019	-5.019	0
Bedrag onvoorzien	-16.969	652.458	669.427

Uit de recapitulatie blijkt dat er geen sprake is van een begrotingsoverschrijding.

Rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2021

Tot en met 2020 geven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Door een wetwijziging wordt vanaf 2021 het bestuur zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoording wordt gecontroleerd door de externe accountant.

De controle op het onderdeel rechtmatigheid is binnen MRE vormgegeven door een onafhankelijke verbijzonderde interne controle. De opzet en de reikwijdte van de interne controle zijn vastgelegd in een intern controleplan en de daarbij behorende werkplannen. Zodra meer duidelijkheid is over de rechtmatigheidsverantwoording 2021 zullen we nagaan in hoeverre aanpassingen in het interne controleplan noodzakelijk zijn om te komen tot een betrouwbare rechtmatigheidsverantwoording.

PROGRAMMAJAARREKENING 2020

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Overzicht baten en lasten

Programma's	Begroting 2020			Begroting 2020 na 2e wijz.			Realisatie 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven									
- Economie	274.436	0	-274.436	1.443.995	0	-1.443.995	219.714	0	-219.714
- Stimuleringsfonds	2.909.807	2.976.840	67.034	2.961.760	2.976.840	15.080	2.960.746	2.959.603	-1.143
- Bijdrage Brainport Development	4.267.879	4.267.879	0	4.267.879	4.267.879	0	4.267.878	4.267.878	0
- Transitie Landelijk gebied	439.713	0	-439.713	382.530	0	-382.530	377.947	0	-377.947
- Energietransitie	415.780	0	-415.780	1.121.767	0	-1.121.767	1.198.888	0	-1.198.888
- Mobiliteit, incl. GGA	471.401	126.800	-344.601	379.761	82.109	-297.652	328.979	82.549	-246.430
- Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie	544.253	3.017.369	2.473.116	565.175	3.017.369	2.452.193	592.398	3.040.646	2.448.248
- Landgoed Gulbergen	165.000	165.000	0	165.000	221.000	56.000	184.075	11.959.304	11.775.229
RHCe	2.180.012	3.082.680	902.668	2.180.012	3.082.680	902.668	1.598.929	3.068.189	1.469.260
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	505.448	5.019	-500.429	505.447	6.469	-498.978
Overhead									
- Metropoolregio Eindhoven	1.150.570	0	-1.150.570	1.144.197	0	-1.144.197	889.135	1.752	-887.383
- RHCe	991.677	10.706	-980.971	991.677	10.706	-980.971	1.000.933	13.163	-987.770
Heffing VPB	0	0	0	5.019	0	-5.019	5.019	0	-5.019
Bedrag onvoorzien	16.969	0	-16.969	16.969	0	-16.969	0	652.458	652.458
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	13.827.496	13.647.274	-180.222	16.131.189	13.663.602	-2.467.588	14.130.089	26.052.011	11.921.922
Mutaties reserves									
Bestemmingsreserve Fysiek Domein	0	180.222	180.222	0	505.448	505.448	0	505.448	505.448
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	0	0	922.805	922.805	0	1.014.484	1.014.484
Bestemmingsreserve Herstelplan Breed Economisch Vestigingsklimaat	0	0	0	172.805	1.212.140	1.039.335	1.384.945	1.212.140	-172.805
Bestemmingsreserve personele kosten									
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	0	0	0	0	0	1.208	1.208
- RHCe	0	0	0	0	0	0	0	35.728	35.728
Gerealiseerd resultaat	13.827.496	13.827.496	0	16.303.994	16.303.994	0	15.515.034	28.821.019	13.305.985
Specificatie saldo 2020									
Batig saldo Metropoolregio Eindhoven									944.644
Batig saldo RHCe									586.112
Batig saldo Landgoed Gulbergen									11.775.229
Gerealiseerd saldo van baten en lasten na mutaties reserves			0			0			13.305.985

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Algemeen

In het "Overzicht van baten en lasten" zijn weergegeven de lasten, de baten en het saldo per programma, de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de algemene en bestemmingsreserves. Dit resulteert in het saldo van de lopende rekening, welke per vakdienst is vermeld.

Resultaat

Het resultaat over 2020 bedraagt € 13.305.985 positief en is als volgt opgebouwd:

Metropoolregio Eindhoven	€	944.644
RHCe	€	586.112
Landgoed Gulbergen	€	11.775.229

Verschillen overzicht baten en lasten

Programma's	Verschil t.o.v. begroting 2020 na 2e wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven			
- Economie	-1.224.280	0	-1.224.280
- Stimuleringsfonds	-1.014	17.238	16.223
- Bijdrage Brainport Development	-1	1	0
- Transitie Landelijk gebied	-4.583	0	-4.583
- Energietransitie	77.121	0	77.121
- Mobiliteit, incl. GGA	-50.782	-440	-51.222
- Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie	27.223	-23.278	3.945
- Landgoed Gulbergen	19.075	-11.738.304	-11.719.229
RHCe	-581.082	14.491	-566.592
Algemene dekkingsmiddelen	-1	-1.450	-1.451
Overhead			
- Metropoolregio Eindhoven	-255.061	-1.752	-256.814
- RHCe	9.255	-2.456	6.799
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	-16.969	-652.458	-669.427
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-2.001.100	-12.388.409	-14.389.510
Mutaties reserves			
Bestemmingsreserve Fysiek Domein	0	-0	-0
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	-91.680	-91.680
Bestemmingsreserve Herstelplan Breed Economisch Vestigingsklimaat	1.212.140	0	1.212.140
Bestemmingsreserve personele kosten			
- Metropoolregio Eindhoven	0	-1.208	-1.208
- RHCe	0	-35.728	-35.728
Gerealiseerd resultaat	-788.960	-12.517.025	-13.305.985

Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten

Economie

Het thema Economie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Economie
- Stimuleringsfonds
- Bijdrage Brainport Development NV

Op Economie wordt een voordeel behaald van ruim € 1.224.000, onder te verdelen in voordelen op personele kosten van bijna € 9.000 en programmakosten van € 1.215.000. Met betrekking tot de personele kosten kan gesteld worden dat deze in lopen met wat hiervoor in de begroting is opgenomen. Het voordeel op de programmakosten wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door het wel vrijvallen maar nog niet in boekjaar 2020 uitgegeven hebben van de middelen in het kader van het Herstelplan Breed Economisch Vestigingsklimaat. De middelen vloeien conform het AB-besluit bij de Bestuursrapportage Metropoolregio Eindhoven, peildatum 1 oktober 2020 per einde boekjaar 2020 terug in de bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat. Zoals het BBV dit voorschrijft, vindt verwerking hiervan plaats op het onderdeel “mutatie reserves”. De eerste uitgaven in het kader van de herstelaanpak hebben inmiddels in januari 2021 plaatsgevonden.

Het onderdeel Stimuleringsfonds laat per saldo een nadeel zien van ruim € 16.000. Aan personele kosten wordt ten opzichte van de begroting € 1.000 minder toegerekend (voordeel), lagere kosten van programmamanagement (bepaald op basis van verantwoorde uren door de betrokken medewerkers) leiden tot een lagere onttrekking uit de voorziening van € 17.000 (nadeel).

De in de begroting 2020 vastgestelde inwonerbijdrage Stimuleringsfonds van ruim € 2,7 miljoen is conform in rekening gebracht en leidt niet tot afwijkingen.

De regionale inwonerbijdrage en bijdragen van de gemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best in het kader van individueel aandeelhouderschap ten behoeve van de basisfinanciering van Brainport Development NV zijn conform de in de meerjarenfinanciering 2017-2020 vastgestelde bedragen in rekening gebracht en doorbetaald aan Brainport Development.

Transitie Landelijk Gebied

Het thema Transitie Landelijk gebied laat een voordeel zien van bijna € 4.600. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op de personele kosten van € 1.700 (in lijn met begroting) en een beperkt deel niet besteed werkkapitaal (€ 2.900 voordeel).

Energietransitie

Het thema Energietransitie laat in de exploitatie een nadeel zien van ruim € 77.000, veroorzaakt door een voordeel op de personele kosten van bijna € 15.000 en een nadeel op de programmakosten van € 92.000.

Ook in 2020 is weer veel inzet gepleegd op het thema, het vertrek van een medewerker en het daarna werven van een nieuwe medewerker heeft ervoor gezorgd dat er minder uren zijn toegerekend aan het thema. In de exploitatie leidt dit tot een voordeel van € 15.000.

De programmakosten zijn meerjarig gedekt door het reguliere werkkapitaal beschikbaar in de begroting en de in 2019 via de gemeente Cranendonck ontvangen Rijksmiddelen. Deze Rijksmiddelen staan gereserveerd in de bestemmingsreserve Energietransitie. De onttrekking uit de reserve ter egalisatie van de op het thema verantwoorde kosten is conform BBV verantwoord op het onderdeel “mutatie reserves”. Het op het thema gepresenteerde tekort heeft hiermee geen invloed op het exploitatiesaldo.

Mobiliteit, incl. GGA

Het thema Mobiliteit, waaronder ook de taak Gebiedsgerichte aanpak Mobiliteit (GGA) wordt verantwoord, laat een voordeel zien van ruim € 50.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op de personele kosten van € 18.000 en het in 2020 niet volledig hoeven inzetten van het werkkapitaal (€ 32.000 voordeel).

Voor wat betreft GGA zijn de gemeentelijke bijdragen van € 31.000 ontvangen, daarnaast zijn provinciale subsidies van eveneens € 31.000 ontvangen. Het deel wat in 2020 niet is besteed, blijft beschikbaar voor de taak.

Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie en Gulbergen

Het deelprogramma Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie laat per saldo een voordeel zien van bijna € 4.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een nadeel op de personele kosten van € 19.000, een nadeel op de programmakosten van € 8.000 en hogere baten van € 23.000.

Het nadeel op de personele kosten wordt grotendeels veroorzaakt doordat procesondersteunende werkzaamheden in het kader de Omgevingswet en Omgevingsagenda op het deelprogramma zijn verantwoord, deze waren niet geraamd in de begroting.

De programmakosten laten een kleine overschrijding zien van € 8.000. Hiermee kan gesteld worden dat de uitgaven nagenoeg volledig in lijn liggen met het budget van ruim € 240.000 wat in de begroting is toegekend.

De hogere baten betreffen een laatste incidenteel ontvangen loonsuppletie over het jaar 2020 van een bij de Metropoolregio Eindhoven werkzame medewerker en niet geraamde specifieke bijdragen van provincie, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen GGD, ODZOB en Veiligheidsregio in het kader van de werkzaamheden Omgevingswet en Omgevingsagenda.

De inwonerbijdrage regionale opgaven van ruim € 3 miljoen is bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht en volledig ontvangen.

Landgoed Gulbergen laat in 2020 een voordeel zien van ruim € 11,7 miljoen. Dit is volledig te wijten aan het afkopen van de erfpachtconstructie met Attero in december 2020. Waar in voorgaande jaren het saldo van de jaarlijkse exploitatiebaten en –lasten werd toegevoegd of onttrokken aan de voorziening Gulbergen, is dit door de afkoop niet meer mogelijk. Volgens de financiële voorschriften is er door het verwerven van de volledige eigendom geen sprake meer van verplichtingen naar derden waardoor vorming van een voorziening niet mogelijk is. Hier dient nu een bestemmingsreserve voor te worden gevormd. In financieel technische zin betekent dit dat het saldo uit de voorziening dient vrij te vallen ten gunste van de exploitatie. Omdat de middelen wel beschikbaar dienen te blijven ten behoeve van de kosten van beheer en onderhoud, pre-nazorg en ten behoeve van het eventueel in de toekomst aan de provincie over te dragen doelvermogen in het kader van de overdracht nazorg voormalige stortplaats, zal bij resultaatbestemming worden voorgesteld de middelen in een nieuw te vormen bestemmingsreserve te storten.

RHCe

Het programma RHCe vertoont een voordeel van ruim € 566.000. Dit wordt veroorzaakt door een overschot op de personele kosten van € 231.000, een voordeel op de programmakosten van € 349.000 en een nadeel op de baten van € 14.000.

De voordelen op de personele en programmakosten worden volledig veroorzaakt door vrijgevallen budgetten enerzijds als gevolg van het vertrek of pensionering van medewerkers, anderzijds het gevolg van continuering van de in 2018 ingezette lijn van versoering van bepaalde diensten en van scherpere toedeling van rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen gemeenten en RHCe conform wet- en regelgeving. Deze vrijgekomen ruimte, gereserveerd binnen de begroting onder de noemer organisatieontwikkeling, is niet besteed in afwachting van het besluit van het Algemeen Bestuur in december 2020 over de te volgen koers in de toekomst. Nu deze koers is bepaald, wordt in 2021 invulling gegeven aan deze ruimte, zowel aan de personele kant als in de programmasfeer.

Het nadeel op de baten wordt veroorzaakt door het, vooruitlopend op de invoering van de nieuwe Archiefwet 2021, niet meer in rekening brengen van toezichtcontracten bij openbaar lichamen welke vallen onder de Wet gemeenschappelijke regelingen. Deze openbaar lichamen moeten in de eigen gemeenschappelijke regeling gaan vastleggen welke deelnemer verantwoordelijk is voor de blijvend te bewaren documenten. Het is naar de archiefdienst van deze deelnemer dat de documenten moeten worden overgebracht.

Algemene dekkingsmiddelen

In december 2019 en juli 2020 heeft het Algemeen Bestuur n.a.v. het structureel maken binnen de inwonerbijdrage Regionale opgaven van het werkkapitaal op de thema's besloten het saldo van de bestemmingsreserve Fysiek domein van in totaal € 505.000 terug te betalen aan de deelnemende gemeenten. Deze terugbetaling is op het programma Algemene dekkingsmiddelen verantwoord.

Aan de batenkant wordt op dit programma de in 2020 ontvangen couponrente op de ING perpetuele obligatielening verantwoord. Bij 2^e begrotingswijziging 2020 is ter dekking van de in de primaire begroting niet geraamde vennootschapsbelasting reeds een bedrag van € 5.019 opgenomen, de totaal ontvangen couponrente in 2020 bedroeg € 6.469. Per saldo leidt dit tot ene exploitatievoordeel van ruim € 1.451.

Overhead

Metropoolregio Eindhoven

De Metropoolregio Eindhoven laat op het programma Overhead een voordeel zien van € 257.000. De personele kosten zijn bijna € 13.000 hoger dan geraamd en liggen, zeker gezien de niet begrote stijging van pensioenkosten, daarmee in lijn met wat hiervoor in de begroting is opgenomen. Het voordeel op de programmakosten van € 268.000 is voornamelijk toe te schrijven aan minder uitgaven met betrekking tot ICT en het vanwege Corona niet besteden van het opleidingsbudget. Tevens zijn budgetten t.b.v. de inhuur van extern personeel, bureaunkosten en algemene kosten niet volledig besteed hoeven worden omdat vanwege Corona in het kader van bedrijfsvoering alleen naar de kritische taken is gekeken.

Aan de batenkant wordt een klein voordeel behaald van bijna € 2.000. Het betreft hier de verkoop van oude mobiele telefoons en een ontvangen vergoeding voor het geven van een gastles door een medewerker.

RHCe

Het RHCe vertoont op het programma Overhead een nadeel van € 6.800 bestaande uit een nadeel op de personele kosten van € 2.500, een nadeel op de programmakosten van € 6.800 en een voordeel aan de batenkant van € 2.500. Hiermee loopt het programma Overhead voor wat het RHCe betreft volledig in lijn met wat hiervoor in de begroting is opgenomen.

Heffing VPB

In 2020 heeft de Belastingdienst een bedrag van € 5.019 aan vennootschapsbelasting in rekening gebracht. Het betreft hier de voorlopige aanslag 2020.

Onvoorzien

De post onvoorzien laat een voordeel zien van bijna € 670.000 wat wordt veroorzaakt door:

- Gerealiseerde koerswinst bij de verkoop van de ING perpetuele obligatie van € 572.000.
- Vrijval uit de Reorganisatievoorziening SRE van € 81.000. Dit als gevolg van het in overeenstemming brengen van het saldo van de voorziening met de nog lopende verplichtingen.
- Er is in 2020 zowel door de Metropoolregio Eindhoven als het RHCe geen aanspraak gedaan op de posten onvoorzien. Dit leidt tot een voordeel in de exploitatie van € 17.000.

Mutatie reserves

De mutatie in de bestemmingsreserve Fysiek domein (terugbetaling saldo reserve aan gemeenten) heeft plaatsgevonden zoals geraamd na de 2^e begrotingswijziging 2020.

Aan de bestemmingsreserve Energietransitie is een bedrag van € 91.680 meer onttrokken dan geraamd. Dit ter egalisatie van de meerkosten 2020 welke verantwoord zijn op het thema Energietransitie.

Aan de bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch vestigingsklimaat is een bedrag van € 1,2 miljoen toegevoegd, het betreft hier niet bestede middelen welke bij de 2^e begrotingswijziging 2020 zijn vrijgevallen ten gunste van het thema Economie.

Om de saldi van de reserves personele kosten Metropoolregio Eindhoven en RHCe in overeenstemming te brengen met de onderliggende financiële verloopverplichtingen, is aan de reserve van de dienst Metropoolregio Eindhoven een bedrag onttrokken van ruim € 1.200, aan de reserve van de dienst RHCe is een bedrag onttrokken van bijna € 36.000.

Ter verduidelijking zijn in onderstaand overzicht de mutaties per reserve weergegeven welke in 2020 hebben plaatsgevonden.

Onttrekking aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Fysiek domein	505.448	0	505.448	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	922.805	0	1.014.484	0
Bestemmingsreserve Herstelplan Breed Economisch Vestigingsklimaat	1.212.140	0	1.212.140	0
Personele kosten	0	0	36.936	0
Totaal onttrekking aan reserves	2.640.393	0	2.769.008	0

Toevoeging aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Herstelplan Breed Economisch Vestigingsklimaat	172.805	0	1.384.945	0
Totaal toevoeging aan reserves	172.805	0	1.384.945	0

Incidentele baten

Incidentele baten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Programma Metropoolregio Eindhoven, Landgoed Gulbergen	11.943.500	0	0
Programma Onvoorzien	652.458	0	0
Totaal incidentele baten	12.595.958	0	0

Op het programma Metropoolregio Eindhoven, Landgoed Gulbergen is een incidentele baat gerealiseerd van € 11,9 miljoen. Het betreft hier de vrijval van de voorziening Gulbergen n.a.v. de afkoop erfpachtconstructie Landgoed Gulbergen.

Het programma Onvoorzien laat een incidentele baat zien van € 652.458. Het betreft hier de gerealiseerde koerswinst € 571.666 bij de verkoop van de ING perpetuele obligatielening en de vrijval van de Reorganisatievoorziening SRE € 80.792.

Inwonerbijdrage

In 2020 is de inwonerbijdrage ten opzichte van 2019 met 3,22% geïndexeerd. Een en ander leidt tot het volgende vergelijkend overzicht van de gemeentelijke bijdragen per inwoner.

	2020		2019
	totaal	inwoner	inwoner
Metropoolregio Eindhoven			
Regionale opgaven	3.017.369	3,904	3,812
Bijdrage Brainport Development	1.915.802	2,546	2,546
Bijdrage Stimuleringsfonds	2.746.510	3,554	3,554
	7.679.681	10,005	9,912
Regionaal Historisch Centrum	2.994.793	4,034	3,939
	10.674.474	14,039	13,851

Formatie

	2020		2019	
	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)
Eigen personeel				
Metropoolregio Eindhoven	19,8	1.941	20,3	1.863
Regionaal Historisch Centrum	13,9	1.137	18,9	1.461
	33,6	3.077	41,3	3.492

Balans per 31 december 2020

Bedragen in €	31 december 2020	31 december 2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
- Investerings met een economisch nut	22.600.563	5.694.082
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	827.568
- Overige langlopende leningen	128.111	216.506
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	1.622.610
	955.679	2.666.684
Totaal vaste activa	23.556.242	8.360.766
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	434.024	411.584
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	1.792.322	8.639.795
- Overige vorderingen	24.010	10.570
	2.250.356	9.061.950
Liquide middelen		
- Kassaldi	0	0
- Banksaldi	331.835	319.198
	331.835	319.198
Overlopende activa		
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	6.127.828	6.128.796
Totaal vlottende activa	8.710.020	15.509.944
TOTAAL ACTIVA	32.266.262	23.870.710

Bedragen in €	31 december 2020	31 december 2019
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.180.569	1.180.569
- Bestemmingsreserves	3.256.127	3.600.855
- Gerealiseerd resultaat	13.305.986	1.039.335
	17.742.682	5.820.759
Voorzieningen		
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	605.851	781.189
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	6.519.428	10.293.278
	7.125.279	11.074.467
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen	4.866.601	5.055.567
Flottende passiva		
Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	957.587	833.656
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	460.341	396.774
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	1.113.773	689.487
	1.574.114	1.086.261
TOTAAL PASSIVA	32.266.262	23.870.710

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de verslaggevingsvoorschriften gevolgd zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit investeringen met een economisch nut en zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs onder aftrek van eventuele subsidies en bijdragen van derden. De op de materiële vaste activa toegepaste afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De deelneming Brainport Development NV is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Tegenover de deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV ad € 129.000 (nominaal) staat een gelijk aandeel in de waarde van de activa van € 4.168.000 van deze vennootschap.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor risico wegens oninbaarheid.

Reserves

De reserves worden gevoed en beheerd conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde richtlijnen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De **overige activa en passiva** zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het saldo/resultaat

Baten en lasten

Uitgaande van de waarderingsgrondslagen worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Afschrijving geschiedt volgens de lineaire afschrijvingsmethode, met uitzondering van de investeringen in de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Op investeringen welke in de loop van het jaar in gebruik zijn genomen, wordt in het jaar na aanschaf gestart met afschrijven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Inventaris	15 jaar lineair
Verbouwing RHCE	20 jaar lineair
Kantoorgebouw RHCE	40 jaar annuïtair
Inrichting kantoorgebouw RHCE	15 jaar annuïtair
Zonnepanelen	20 jaar lineair
Kantoormachines	5 jaar lineair
Computerinstallatie (hardware)	4 jaar lineair
Computerinstallatie (software)	4 jaar lineair

Rente/dotatie aan voorzieningen

Aan voorzieningen wordt overeenkomstig het BBV geen rente toegevoegd. Wel kan, om de voorziening op het juiste peil te houden c.q. op basis van door het BBV voorgeschreven richtlijnen, een dotatie ten laste van de exploitatie worden gedaan.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

ACTIVA

VASTE ACTIVA

De vaste activa bestaan uit materiële en financiële vaste activa.

Materiële vaste activa	31 december 2020	31 december 2019
Investerings met een economisch nut		
Gronden en terreinen	16.481.431	459.340
Bedrijfsgebouwen	5.442.864	4.999.193
Woonruimten	420.000	0
Machines, apparaten en installaties	62.680	21.443
Overige materiële vaste activa	193.588	214.106
Totaal	22.600.563	5.694.082

Op 21 december 2020 is de erfpachtovereenkomst voor het Landgoed Gulbergen met Attero beëindigd. Hierdoor heeft de Metropoolregio het volledig eigendom verkregen van:

- gronden (301 ha), getaxeerd op € 16.022.091;
- opstallen golfbaan (bedrijfsgebouwen), getaxeerd op € 627.378;
- twee woningen aan de Vamweg, getaxeerd op € 420.000.

De verkrijging van de bovenstaande activa heeft plaatsgevonden tegen de taxatiewaarde. De activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs/taxatiewaarde.

De gronden van het perceel van Regionaal Historisch Centrum aan de Raiffeisenstraat zijn onder de 'gronden' verantwoord in de balans.

De gerealiseerde nieuwbouw (inclusief verbouwing) Regionaal Historisch Centrum is onder bedrijfsgebouwen opgenomen.

Onder de machines, apparaten en installaties is primair de computerapparatuur verantwoord.

Onder de overige materiële vaste activa worden de investeringen in onder meer software, meubilair en overige roerende goederen verantwoord.

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het verslagjaar was als volgt:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	459.340	16.022.091	0	0	0	0	16.481.431
Bedrijfsgebouwen	4.999.193	627.378	0	183.707	0	0	5.442.864
Woonruimten	0	420.000	0	0	0	0	420.000
Machines, apparaten en installaties	21.443	58.526	0	17.289	0	0	62.680
Overige materiële vaste activa	214.106	0	0	20.518	0	0	193.588
Totaal generaal	5.694.082	17.127.995	0	221.514	0	0	22.600.563

De investeringen in de gronden, bedrijfsgebouwen en woonruimten vloeien volledig voort uit de beëindiging van de erfpacht Landgoed Gulbergen.

Door het Regionaal Historisch Centrum is in 2020 voor € 58.526 geïnvesteerd in laptops en scanapparatuur. In 2020 hebben geen desinvesteringen plaatsgevonden.

Financiële vaste activa	31 december 2020	31 december 2019
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	827.568
- Overige langlopende leningen	128.111	216.506
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	1.622.610
Totaal	955.679	2.666.684

Onder de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn de volgende deelnemingen opgenomen:

- Brainport Development (balanswaarde € 698.368 ultimo 2020)
- Breedband Regio Eindhoven B.V. (balanswaarde € 129.200 ultimo 2020).

De deelneming in Brainport Development NV betreft de participatie met 1.539 aandelen van nominaal € 453,78 in het aandelenkapitaal.

De deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV betreft 129.200 aandelen van nominaal € 1.

De overige langlopende leningen betreffen de uitstaande SIR leningen. In 2020 zijn geen nieuwe leningen verstrekt. Gebleken is dat één SIR lening oninbaar is. Deze lening is afgewaardeerd voor een bedrag van € 19.167.

De obligatieportefeuille (perpetual bij ING Bank) is eind 2020 verkocht om zodoende liquide middelen te genereren voor de financiering van de te betalen vergoeding aan Attero voor de beëindiging van de erfpacht Landgoed Gulbergen.

Het verloop van de financiële vaste activa is onderstaand weergegeven.

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	0	0	0	0	827.568
- Overige langlopende leningen	216.506	0	69.228	0	19.167	128.111
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.622.610	0	1.622.610	0	0	0
Totaal generaal	2.666.684	0	1.691.838	0	19.167	955.679

VLOTTENDE ACTIVA

De vlottende activa bestaan uit de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31 december 2020	31 december 2019
Vorderingen op openbare lichamen	434.024	411.584
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	1.792.322	8.639.795
Overige vorderingen	24.010	10.570
Totaal	2.250.356	9.061.950

De omvang van de vorderingen zijn overeenkomstig de specificatie in de subadministratie. Er is geen aanleiding tot het treffen van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid van de vorderingen.

De uitzettingen in de Rijks schatkist zijn in het onderstaande overzicht per kwartaal weergegeven voor 2020.

Schakistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	153.452	76.064	67.378	133.932
Drempelbedrag	110.683	110.683	110.683	110.683
Ruimte onder drempelbedrag	-	34.619	43.305	-
Overschrijding van het drempelbedrag	42.769	-	-	23.249

De liquide middelen zijn als volgt te specificeren:

Liquide middelen	31 december 2020	31 december 2019
Kassaldi	0	0
Banksaldi	331.835	319.198
Totaal	331.835	319.198

Onder de banksaldi zijn de rekening-couranten verantwoord bij de BNG en de ING Bank.

Overlopende activa	31 december 2020	31 december 2019
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	6.127.828	6.128.796

De overlopende activa betreffen nog te ontvangen bedragen en/of vooruitbetaalde kosten. Onder de overlopende activa zijn de vooruitbetaalde gelden opgenomen voor een bedrag van € 6.109.400 in verband met de lopende rechtszaak over de regionale afvalverwerking. Vanwege het hoger beroep zijn de gelden geparkeerd op een derden rekening bij de notaris. Naar verwachting komt in de loop van 2021 meer duidelijkheid over de uitkomst van het geschil.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

De vaste activa bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen	31 december 2020	31 december 2019
Algemene reserve MRE	880.620	880.620
Algemene reserve RHCE	299.949	299.949
Bestemmingsreserve Fysiek domein	0	505.448
Bestemmingsreserve Personele kosten MRE	209.412	210.620
Bestemmingsreserve Personele kosten RHCE	161.852	197.580
Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development	698.367	698.367
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	97.043	97.043
Bestemmingsreserve Energietransitie	690.821	1.705.305
Bestemmingsreserve Digitalisering archieven RHCE	186.492	186.492
Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat	1.212.140	0
Gerealiseerd resultaat	13.305.986	1.039.335
Totaal	17.742.682	5.820.759

Reserves zijn vermogensbestanddelen welke als eigen vermogen zijn aan te merken en die (bedrijfs) economisch vrij te besteden zijn. Ze zijn te onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves. We spreken van een bestemmingsreserve als er sprake is van een reserve waaraan een bepaalde bestemming is gegeven. De reserves zonder een dergelijk oormerk vormen de algemene reserves. Bestemmingsreserves kunnen worden gecreëerd voor vooraf bepaalde doelen zoals de reserve fysiek domein.

Het instellen, wijzigen en opheffen van reserves is gelet op het budgetrecht een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft op 1 november 2017 de Beleidsregels reserves en voorzieningen 2018 vastgesteld (welke eveneens voor 2020 gelden).

Het verloop van de reserves gedurende het verslagjaar is onderstaand weergegeven.

Reserves	Boekwaarde 31-12-2019	Resultaatbestemming lopend boekjaar		Resultaatbestemming vorig boekjaar		Boekwaarde 31-12-2020
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserve						
Algemene reserve MRE	880.620	0	0	0	0	880.620
Algemene reserve RHCE	299.949	0	0	0	0	299.949
Totaal algemene reserves	1.180.569	0	0	0	0	1.180.569
Bestemmingsreserves						
Fysiek domein	505.448	0	0	0	505.448	0
Personele kosten MRE	210.620	0	1.208	0	0	209.412
Personele kosten RHCE	197.580	0	35.728	0	0	161.852
Deelneming Brainport development	698.367	0	0	0	0	698.367
Bedrijfsvoering	97.043	0	0	0	0	97.043
Energietransitie	1.705.305	0	841.679	0	172.805	690.821
Digitalisering archieven RHCE	186.492	0	0	0	0	186.492
Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat	0	1.212.140	1.212.140	1.212.140	0	1.212.140
Totaal bestemmingsreserves	3.600.855	1.212.140	2.090.755	1.212.140	678.253	3.256.127
TOTAAL VAN DE RESERVES	4.781.424	1.212.140	2.090.755	1.212.140	678.253	4.436.696

De aard en de reden van elke reserve wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven

Het doel van de Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven is:

- fungeren als een egaliseringsreserve voor de gemeentelijke bijdrage;
- opvangen van onvoorziene uitgaven die niet rechtstreeks verband houden met de lopende exploitatie en calamiteiten;
- dekking van incidentele uitgaven waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

Op 1 november 2017 heeft het Algemeen Bestuur de Notitie Algemene reserve vastgesteld. Hierin is bepaald dat de hoogte van de baten in de begroting bepalend is voor de hoogte van de Algemene reserve. De aan de dienst Metropoolregio Eindhoven toe te rekenen baten bedragen € 13,2. Volgens de in de notitie opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de reserve zich mag bevinden tussen de € 600.000 en € 1.200.000. De stand per 31-12-2020 bedraagt € 880.620. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden binnen de algemene reserve.

Algemene reserve Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

Het doel van de Algemene reserve RHCe is:

- te fungeren als een egaliseriereserve om eventuele tekorten in de exploitatie op te vangen zonder dat daarvoor een extra gemeentelijke bijdrage noodzakelijk is;
- te worden aangewend om bijzondere aankopen van, voor het RHCe van belang zijnde, archiefstukken waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

De aan de dienst RHCe toe te rekenen baten bedragen ruim € 3 miljoen. Op grond van de Notitie Algemene reserve mag de hoogte van de reserve zich bevinden tussen de € 150.000 en € 300.000. De stand per 31-12-2020 bedraagt € 299.949 waarmee de reserve tot het maximum is gevuld. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden binnen de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Fysiek domein

Met het vaststellen van het Werkprogramma 2020 door het Algemeen Bestuur op 18 december 2019 is besloten het werkkapitaal voor de thema's niet meer te dekken uit de reserve Fysiek domein maar structureel onder te brengen in de inwonerbijdrage. Het resterende saldo in deze reserve van ruim € 505.000 is na vaststelling van de definitieve jaarcijfers 2019 uitgekeerd aan de gemeenten.

Bestemmingsreserve Personele kosten MRE

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.

In 2020 is een bedrag van € 1.208 onttrokken aan de reserve. De bestemmingsreserve is hiermee van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Personele kosten RHCe

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.

In 2020 is een bedrag van € 35.728 onttrokken aan de reserve. De bestemmingsreserve is hiermee van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development

Het doel van de bestemmingsreserve is het opvangen van eventuele waarde schommelingen van de deelneming in Brainport development. In 2020 hebben geen mutaties in de bestemmingsreserve plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering

De bestemmingsreserve Bedrijfsvoering heeft als doel uitgaven te dekken in het kader van de optimalisering van de interne bedrijfsvoering van de organisatie Metropoolregio Eindhoven voor zover de reguliere exploitatie hierin niet voorziet. In 2020 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Energietransitie

De reserve is primair gevormd ter dekking van kosten die verband houden met het aantrekken van externe specialistische capaciteit om invulling te kunnen geven aan de regionale ambitie om uiterlijk 2050 als eerste regio van Nederland energieneutraal te zijn.

Conform besluit van het Algemeen Bestuur op 1 juli 2020 bij de vaststelling van de jaarrekening 2019, is een bedrag van € 172.805 vrijgevalLEN en gestort in de bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat.

Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Energietransitie te mogen muteren met als doel de in de exploitatie verantwoorde kosten met betrekking tot energietransitie te egaliseren. In 2020 vindt op grond hiervan een onttrekking van € 841.679 plaats.

Bestemmingsreserve digitalisering archieven RHCE

Doel van de reserve is verdere digitalisering van de archieven van het RHCE om materiële achteruitgang ten gevolge van fysieke raadpleging tegen te gaan. Ten opzichte van ontzuring van de archieven is dit een veel betere oplossing dan bijvoorbeeld ompakken.

Het maximum voor deze reserve is gesteld op € 226.890, in 2019 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat

Gezien de grote impact van de Corona crisis op de economie en het maatschappelijk leven wordt verwacht dat er vanuit de regio aanvullende maatregelen en financiële middelen nodig zijn. Het Algemeen Bestuur heeft derhalve bij de resultaatbestemming 2019 besloten om het volledige resultaat 2019 van ad € 1.212.140 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat. Voorts is nog een bedrag van € 800.000 geoomerkt binnen het Stimuleringsfonds voor de Herstelaanpak als gevolg van de Corona crisis. De totale middelen van ruim € 2 miljoen worden beschikbaar gesteld voor de uitwerking van een regionale Corona herstelplan. Doel van de inzet van deze middelen is om de impact van de Corona crisis op de regionale economie te dempen en versterkende, toekomstgerichte maatregelen in te zetten. De toekenning en inzet van de middelen kennen allen een vereiste van cofinanciering en zal in tranches plaatsvinden. Voor de herstelplan worden een drietal inhoudelijke lijnen gehanteerd: opleiden, digitaliseren en kennisdelen & samenwerken. In 2020 zijn nog geen middelen uit de bestemmingsreserve gehaald.

Voorzieningen	31 december 2020	31 december 2019
Voorziening reorganisatie SRE	325.967	553.405
Voorziening groot onderhoud gebouwen	279.884	227.784
Stimuleringsfonds	5.987.578	7.061.004
Voorziening SIR/SAR	531.850	666.995
Overnamesom RAZOB	0	121.191
Voorziening Gulbergen	0	2.444.088
Totaal	7.125.279	11.074.467

Het verloop van de voorzieningen is onderstaand weergegeven:

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
<i>Ter egalisering van kosten:</i>					
Voorziening reorganisatie SRE	553.405	104.358	80.792	251.004	325.967
Voorziening groot onderhoud gebouwen	227.784	52.100	0	0	279.884
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:</i>					
Stimuleringsfonds	7.061.004	2.747.580	0	3.821.006	5.987.578
Voorziening SIR/SAR	666.995	0	0	135.145	531.850
Overnamesom RAZOB	121.191	0	121.191	0	0
Voorziening Gulbergen	2.444.088	10.000.000	11.812.029	632.059	0
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	11.074.467	12.904.038	12.014.012	4.839.214	7.125.279

De aanleiding van elke afzonderlijke voorziening wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Voorziening Reorganisatie SRE

In 2013 zijn door het Dagelijks en het Algemeen Bestuur diverse besluiten genomen ten aanzien van de transformatie van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven. Conform de verslaggevingsvoorschriften was er sprake van een reorganisatie en is hiervoor een voorziening getroffen. In 2020 is er een bedrag van € 251.004 ten laste gebracht van de voorziening. Dit bedrag betreft primair de loonkosten van boventallige medewerkers.

Een bedrag van € 104.358 is toegevoegd aan de voorziening. Het betreft hier ontvangen detacheringsvergoedingen van de boventallige medewerkers.

Het saldo van de voorziening is in overeenstemming gebracht met de tot en met 2022 lopende verplichtingen. Dit leidt in 2020 tot een vrijval van € 80.792.

Voorziening Groot onderhoud gebouw RHCe

Om een regelmatig verloop te krijgen in de exploitatiekosten van het regulier en incidenteel onderhoud aan het gebouw van het RHCe, is de voorziening Groot onderhoud gebouwen gevormd. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan 2019-2028 wordt jaarlijks € 52.100 aan de voorziening toegevoegd. In 2020 zijn er geen onderhoudskosten ten laste van de voorziening gebracht.

Stimuleringsfonds

In uitzondering op artikel 44 lid 2 van het BBV, waarin bepaald wordt dat voorschotbedragen ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen niet meer als voorziening behandeld mogen worden maar als vooruit ontvangen subsidie, wordt de post Stimuleringsfonds wel onder de voorzieningen verantwoord. De reden hiervoor is dat het eigen middelen betreft.

Middelen uit deze voorziening zijn beschikbaar voor de cofinanciering van projecten in het kader van de herstructureringsprocessen in de regio met koppeling aan Europese, nationale en provinciale programma's/maatregelen. Ook worden hieruit regionale programma's gefinancierd.

In 2020 is een bedrag van € 2.747.580 aan de voorziening toegevoegd. In dit bedrag zijn gemeentelijke bedragen opgenomen voor een bedrag van € 2.746.510. De overige bijdragen bestonden uit provinciale middelen. De uitgaven ten laste van de voorziening bedroegen in 2020 in totaal € 3.821.006. Hierin is een bedrag opgenomen van € 210.391 voor programmamanagement.

Voorziening SIR/SAR

Uit de voorziening zijn subsidies (SAR) en renteloze leningen (SIR) verstrekt. Vrijgevallen leningen worden opnieuw gestort in de voorziening. Ten laste van de voorziening zijn subsidievaststellingen voor een bedrag van ruim € 82.897 gebracht. Daarnaast komen de kosten van extern advies en intern programmamanagement ten laste van de voorziening. Voor 2020 is dit € 33.081. Tenslotte is in 2020 een oninbare SIR lening van € 19.167 afgeboekt ten laste voor de voorziening voor een bedrag

Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio heeft begin 2018, op advies van de Adviesgroep Stimuleringsfonds, besloten de Investeringsregeling voor individuele MKB-bedrijven (SIR) te beëindigen. De reden voor het afschaffen van de SIR-regeling is dat uit een interne evaluatie bleek dat het stimulerende effect van de regeling niet opweegt tegen de relatief hoge uitvoeringskosten van de regeling. Lopende SIR-projecten worden gewoon volgens de voorwaarden van de regeling afgewikkeld.

Voorziening Overnamesom Razob

Deze voorziening is, mede in het licht van de beëindiging van de erfpacht voor het Landgoed Gulbergen, in 2020 vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

Voorziening Gulbergen

Deze voorziening was primair bedoeld voor eindafwerking en nazorg van de stortplaats Gulbergen en voor zover de voorziening toereikend is, voor de aanleg van het Landgoed Gulbergen.

In 2020 zijn uitgaven ter hoogte van € 632.059 ten laste van de Voorziening Gulbergen gebracht. Deze onttrekking is als volgt opgebouwd:

- Uitgaven ten laste van het onderdeel Eindafwerking € 0
- Uitgaven ten laste van het onderdeel Nazorg € 272.438
- Uitgaven ten laste van het onderdeel Landgoed € 359.621.

In 2020 heeft de Provincie vanuit het nazorgfonds een bedrag van € 10.000.000 overgemaakt ten gunste van de Voorziening Gulbergen.

In verband met de beëindiging van de erfpachtpacht Landgoed Gulbergen is er geen aanleiding meer om de Voorziening Gulbergen in stand te houden. Het saldo van de voorziening ultimo 2020, i.c. € 11.812.029 is derhalve vrijgevallen ten gunste van het exploitatieresultaat 2020.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen

31 december 2020 **31 december 2019**

4.866.601 5.055.567

Het verloop van de vaste schulden was als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.055.568	0	188.967	4.866.601
TOTAAL VASTE SCHULDEN	5.055.568	0	188.967	4.866.601

Onder de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is de hypothecaire geldlening opgenomen bij de BNG. Deze annuïtaire geldlening is bedoeld voor de financiering van de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze geldlening is oorspronkelijk in het jaar 2000 afgesloten en in 2014 geherfinancierd. De hoofdsom van de nieuwe geldlening bedraagt € 5.769.030. Het rentepercentage van de nieuwe lening bedraagt 2,35% en heeft een looptijd tot het jaar 2040. De rentelast 2020 bedroeg € 114.365 en deze is doorberekend aan het Regionaal Historisch Centrum.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva bestaan uit de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

31 december 2020 **31 december 2019**

957.587 833.656

De overige schulden bestaan voornamelijk uit crediteuren.

Overlopende passiva	31 december 2020	31 december 2019
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	460.341	396.774
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	1.113.773	689.487
	1.574.114	1.086.261

De in de balans opgenomen ontvangen voorschotbedragen van de Provincie Noord-Brabant voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Provincie Noord-Brabant	Saldo 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2020
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2018	274.032	0	0	274.032
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2019	415.455	0	0	415.455
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2020	0	424.286	0	424.286
TOTAAL VASTE SCHULDEN	689.487	424.286	0	1.113.773

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Doelvermogen Provincie Noord-Brabant Nazorg

Aan de provincie Noord Brabant dient een bedrag (doelvermogen) te worden overgedragen t.b.v. de nazorg van de voormalige stortplaats. Hiertoe zijn de provincie middelen gereserveerd. Tussen de provincie en de Metropoolregio Eindhoven is nog geen overeenstemming over de hoogte van dit doelvermogen.

WNT-verantwoording 2020 Metropoolregio Eindhoven

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van het voor de Metropoolregio Eindhoven geldende algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor de Metropoolregio Eindhoven is € 201.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Ook is een vergoedingenoverzicht opgenomen voor de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

De samenstelling van het Algemeen Bestuur per 31 december 2020 is:

Gemeente	Lid	Bezoldiging 2020	Plaatsvervangend lid	Bezoldiging 2020
Algemeen Bestuur				
Asten	Vacature	0,00	Dhr. J. Blankers	0,00
Bergeijk	Dhr. S. Luijten	0,00	Mevr. A. Callewaert	0,00
Best	Dhr. J.G.M.T. Ubachs	0,00	Dhr. ir. M.J. van Schuppen	0,00
Bladel	Dhr. ir. R.P.G. Bosma	0,00	Dhr. W.H.J.M. van der Linden	0,00
Cranendonck	Dhr. F.A.P. van Kessel	0,00	Dhr. F.M. Kuppens	0,00
Deurne	Dhr. H.J. Mak	0,00	Dhr. drs. M.H. Biemans	0,00
Eersel	Dhr. S.J. Kraaijeveld	0,00	Dhr. S.P.G. Kox	0,00
Eindhoven	Dhr. J.A. Jorritsma	0,00	Mevr. M. List-de Roos	0,00
			Dhr. M. Oosterveer	0,00
Geldrop-Mierlo	Dhr. J.C.J. van Bree	0,00	Dhr. G.M.J. Jeucken	0,00
Gemert-Bakel	Dhr. M. van Veen	0,00	Mevr. I. van Dijk	0,00
Heeze-Leende	Dhr. P.J.J. Verhoeven	0,00	Dhr. J. de Bruijn	0,00
Helmond	Mevr. P.J.M.G. Blanksma-van der Heuvel	0,00	Mevr. G. van den Waardenburg	0,00
			Mevr. N.A. Maas	0,00
Laarbeek	Dhr. F. van der Meijden	0,00	Dhr. J.H.C.M. Briels	0,00
			Mevr. M. Slaets-Sonneveldt	0,00
Nuenen c.a.	Dhr. M.J. Houben	0,00	Mevr. J. Tesser	0,00
Oirschot	Mevr. J. Keijzers-Verschelling	0,00	Dhr. drs. P.A.G. Machielsens	0,00
Reusel-De Mierden	Dhr. F. Rombouts	0,00	Mevr. A. van de Ven	0,00
Someren	Mevr. D. Blok	0,00	Dhr. G.W.H.L. Schoolmeesters	0,00
Son en Breugel	Dhr. drs. J.F.M. Gaillard	0,00	Dhr. P.J. van Liempd	0,00
Valkenswaard	Dhr. drs. A. Ederveen	0,00	Dhr. P.C.N.M. van Steensel	0,00
Veldhoven	Dhr. M. Delhez	0,00	Dhr. A. van den Oever	0,00
Waalre	Dhr. J. Boelhouwer	0,00	Dhr. J. van Burgsteden	0,00
Dagelijks Bestuur				
Eindhoven	Dhr. J.A. Jorritsma	0,00		
Helmond	Mevr. P.J.M.G. Blanksma-van der Heuvel	0,00		
Laarbeek	Dhr. F. van der Meijden	0,00		
Adviseurs Dagelijks Bestuur				
Eindhoven	Dhr. S. Steenbakkers	0,00		
Helmond	Mevr. N.A. Maas	0,00		
Cranendonck	Dhr. F.M. Kuppens	0,00		
Gemert-Bakel	Mevr. A. van Extel-van Katwijk	0,00		
Bergeijk	Dhr. M. Kuijken	0,00		

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	drs. H.J.G. Engels	drs. J. Wiggers
Functiegegevens	Directeur/secretaris	Directeur/secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 23/01	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 7.974	€ 117.062
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 1.297	€ 20.583
<i>Subtotaal</i>	€ 9.271	€ 137.645
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.631	€ 201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 9.271	€ 137.645
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	drs. H.J.G. Engels	drs. J. Wiggers
Functiegegevens	Directeur/secretaris	Directeur/secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.517	€ 110.258
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.503	€ 19.110
<i>Subtotaal</i>	€ 145.020	€ 129.368
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 194.000
Bezoldiging	€ 145.020	€ 129.368

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT

Crowe Foederer B.V.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2020;
- de balans per 31 december 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en het Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 138.275 waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur, het controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 9 april 2021

Crowe Foederer B.V.